

PROTOCOL LOCAL D'ACTUACIÓ PER A L'ABORDATGE INTEGRAL DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA A GAVÀ

Pacto de Estado
contra la violencia de género

Ajuntament
de Gavà

ÍNDEX

1. Introducció	5	6. Annexos	25
1.1 Antecedents	5	1. Descripció dels agents del circuit	26
1.2 Objectius	6	Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)	26
1.3 Objectius específics	6	Serveis Socials municipals	33
2. Marc Legal	7	Policia Municipal	38
2.1 Àmbit internacional	7	Mossos d'Esquadra	41
2.2 Àmbit europeu	7	Hospital de Viladecans	44
2.3 Àmbit estatal	7	Àrees Bàsiques de Salut	47
2.4 Àmbit Autonòmic	8	Centre de Salut Mental	51
2.5 Àmbit local	10	Associació de Dones Clara Campoamor	53
3. Marc Conceptual	11	SIE Baix Llobregat	55
3.1 Classificació i formes de la violència	11	Jutjat de violència masclista	57
3.2 Conceptualització de la violència masclista.		Centre de Desenvolupament Infantil i	
El model ecològic	13	Atenció Precoç (CDIAP)	57
3.3 Comprensió del fenomen	14	Centre de Salut Mental infantil i juvenil	
4. Formes d'intervenció	17	Orienta (CSMIJ)	60
4.1 Principis orientadors en les intervencions		2. Mapa General de l'atenció de les dones víctimes	
dels poders públics	17	de violència masclista a Gavà	62
4.2 Treball en xarxa	18	3. Procediment en cas d'assassinat per violència	
4.3 Abordatge integral	19	masclista al municipi	64
4.4 Situacions específiques	21	4. Fluxgrama de cessió de dades cedir. Protocol	
4.5 Protecció de dades en el treball en xarxa	22	Marc per una intervenció coordinada contra la	
5. Circuit Local d'Atenció a dones víctimes de		violència masclista (Generalitat de Catalunya)	66
violència masclista al municipi de Gavà	23	5. Fitxa model de derivació de casos	68
5.1 Composició del circuit	23	6. Protocol de valoració (RVD - BCN)	70
5.2 Objectius	23		
5.3 Accions	24		

1. INTRODUCCIÓ

L'abordatge de totes les manifestacions de la violència masclista és una de les prioritats de l'Ajuntament de Gavà, reconeixent la seva especificitat i la necessitat d'aprofundir en els drets de les dones i treballar per la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

La resposta a aquesta problemàtica ha de ser el treball persistent per a la modificació dels estereotips socials i culturals que la propicien doncs parlem d'un fenomen que afecta directament a la dignitat de les dones i als seus drets.

Aquest document vol donar cobertura a les línies d'actuació respecte a l'abordatge de la violència masclista dins del municipi de Gavà i que són impulsades pel Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI.

Recull el marc conceptual i legal de la violència contra les dones, les diferents formes de violència masclista, dels àmbits on aquesta es manifesta, el model d'intervenció, i els diferents tipus d'abordatge que cal dur a terme: la prevenció, la detecció, l'assistència i informació, la recuperació i reparació i la sensibilització envers aquesta xacra social.

A partir d'aquest text, i que anomenem a partir d'ara, Protocol local d'actuació per a l'abordatge integral de la violència masclista, es podran definir altres documents específics que serveixin d'eines per als i les professionals que directa o indirectament han de prestar atenció a les dones que es troben en aquestes situacions. Aquests documents seran fruit del treball i de les aportacions consensuades entre els i les diferents professionals que estan en relació a la xarxa de serveis.

D'acord amb la llei catalana 5/2008, del 24 d'abril, *del dret de les dones a eradicar la violència masclista*, els protocols¹ per a una intervenció coordinada contra la violència masclista han d'incloure un conjunt de mesures i mecanismes de suport, coordinació i cooperació destinats a les institucions públiques i altres agents implicats, que defineixen les formalitats i la successió d'actes que s'han de seguir per a executar-los correctament.

1.1 Antecedents

L'Ajuntament de Gavà va elaborar, des del departament de Serveis Socials, el seu primer Circuit local d'atenció a dones víctimes de violència de gènere l'any 2000, el qual va ser aprovat per l'Ajuntament. Aquest text es va actualitzar en data 2009, per adaptar-se a les noves lleis específiques sobre violència aprovades tant a nivell estatal com autonòmic. Aquest feia referència a l'apartat de la violència familiar, sense incloure altres àmbits contemplats en la llei catalana per a l'eradicació de la violència masclista, i que a partir d'ara estaran inclosos en el Protocol.

Des del 2008, amb la creació de la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Gavà, es va convenir amb l'Associació de Dones Clara Campoamor i amb l'Associació de Dones Juristes, el Servei integral d'acollida i assessorament de dones. Aquest estava format per una consultora de gènere, una psicòloga i una advocada. També s'oferia informació en relació a les diversitats sexual i LGTBI.

El desembre del 2010 s'inaugura al municipi el primer equipament específic per a dones: Servei d'Informació i Atenció a les dones (SIAD), amb atenció especialitzada a dones víctimes de violència masclista, oferint assessorament psicològic i jurídic i grups terapèutics.

Esdevé com un servei que vol ser lloc de referència per a les dones de la ciutat, amb espais per a la formació i la sensibilització.

Els espais d'atenció per a dones, també han tingut ressò a nivell de comarca amb la posada en marxa del SIE del Baix Llobregat (Servei d'Intervenció Especialitzada) on s'ofereix una atenció integral i de recursos al procés de recuperació i reparació a les dones que han estat o estan en situació de violència masclista i les seves filles i fills a càrrec. Incidint també en la prevenció, sensibilització i implicació comunitària. Aquest espai és un lloc de derivació per a tractaments de llarga durada i que atén a les dones de la comarca.

La posada en escena de tots aquests nous serveis, la necessitat d'integrar-los en el circuit local, i el reconeixement de la necessitat d'ampliar i millorar alguns punts del circuit així com de treballar d'una forma més coordinada i transversal és el que dóna sentit a aquesta nova redacció del present Protocol.

1.2 Objectius

L'objectiu general d'aquest Protocol és la de garantir una intervenció integral i interdisciplinària per abordar la problemàtica de la violència masclista contra les dones.

- Dotar la ciutat d'un instrument que permeti oferir a les dones en situació de violència o en risc de trobar-s'hi, una atenció integral, adient i àgil; i també desenvolupar

par accions de prevenció d'aquestes situacions.

- Definir les bases, les pautes d'actuació, els mecanismes i els circuits tècnics per a la prevenció, la detecció i la recuperació de les dones que viuen en risc de violència masclista o en risc de viure'n.
- Unificar els criteris de les institucions i serveis implicats en l'atenció a les dones per tal d'actuar d'una manera conjunta i coordinada, respectant en tot moment les decisions de la dona i la seva autonomia.

1.3 Objectius específics

- Promoure de forma eficaç la prevenció i la sensibilització contra la violència, implicant a tots els agents socials, fent especial menció a la prevenció entre els infants i el jovent i la inclusió dels homes com destinataris específics d'estratègies a favor de la no violència i a favor de la igualtat.
- Apostar per un model d'atenció en què s'inclouin diversos itineraris d'intervenció, i que s'adaptin a cada situació de les dones tenint en compte els àmbits de la prevenció, atenció, recuperació i reparació.
- Establir pautes d'actuació al conjunt de professionals dels diferents serveis.
- Aplicar la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del Dret de les dones a eradicar la violència masclista i incloure aquelles específicats recollides per la Llei.

2. MARC LEGAL

2.1 Àmbit Internacional

1979 - La convenció de les Nacions Unides sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW), i posteriorment el seu protocol facultatiu, reconeixent la necessitat de canviar les actituds, mitjançant l'educació dels homes i les dones, perquè acceptin la igualtat de drets i superin les pràctiques i prejudicis basats en rols estereotipats.

1993 - La conferència dels Drets Humans de Viena va proclamar que els drets humans de les dones i les nenes formen part integral dels drets humans universals. Així mateix, es reconeix la importància de la lluita per eradicar la violència envers les dones.

1995 - La Declaració de Beijing, sorgida de la IV Conferència Mundial sobre les Dones, crea un nou escenari per les polítiques d'igualtat i, concretament, en les accions contra la violència masclista. Per primer cop es reconeix que les causes de la violència són estructurals i es dóna una definició de violència de gènere: "L'expressió violència contra les dones significa qualsevol acte de violència basat en el gènere que té com a resultat, o és probable que tingui com a resultat, danys i patiments físics, sexuals o psicològics per a les dones, incloent-hi les amenaces d'aquests actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant en la vida pública com en la privada".

1997 - La Resolució de la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides 2001/49 condemna tots els actes de violència masclista contra les dones, i especialment la violència contra les dones en situacions de conflicte armat.

2.2 Àmbit Europeu

1997 - Resolució del Parlament Europeu "Tolerància zero contra la violència envers les dones" i el seu desenvolupament en 1999.

2001 - Decisió Marc del Consell d'Europa sobre l'Estatut de la víctima en el procés penal, que senyala la importància d'evitar processos de victimització secundària i la necessitat de serveis especialitzats i d'organitzacions de suport a la víctima.

2006 - Directiva 2006/54 del Parlament Europeu i del Consell, del 5 de juliol de 2006, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat entre dones i homes en afers de treball i ocupació i adoptar mesures eficaces per a prevenir l'assetjament i l'assetjament sexual en el lloc de treball.

2.3 Àmbit Estatal

1978 - La Constitució Espanyola propugna entre els seus valors la igualtat i que els poders públics tenen l'obligació de promoure les condicions per a la llibertat i la igualtat de l'individu. Com a drets fonamentals s'estableixen: la igualtat davant la llei i la no discriminació, entre d'altres, per raó de sexe, i el dret a la vida, a la integritat física i moral, i la prohibició de la tortura i les penes o tractes inhumans o degradants.

LO 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violència de Gènere. És la primera llei integral d'Europa en la que s'inclouen els aspectes preventius, educatius, socials, assistencials, sanitaris i penals.

Aquesta llei implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa implícit el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per la salvaguarda dels drets de les dones que en són víctimes. La llei estableix que totes les dones víctimes de violència han de rebre informació, assessorament i atenció integral adequada a la seva situació personal, i incloent-hi també l'atenció als i a les menors que es troben sota la pàtria potestat o la guarda i custòdia de la dona agredida.

L'article 32 fa menció a l'articulació de protocols d'actuació que determinin els procediments que han d'assegurar una actuació global i integral de les diferents administracions i serveis implicats.

Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. La llei ha de dirigir els serveis socials cap a la universalització.

LO 2/2009, de 11 de diciembre, de reforma de la Ley Orgànica 4/2000, de 11 de enero, sobre los derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social. En l'article 31 bis regula el tema de la Residència temporal i del treball de les dones estrangeres víctimes de violència de gènere.

LO 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, aquesta llei té per objecte fer efectiva la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant l'eliminació de la discriminació cap a la dona, en qualsevol dels àmbits de la vida quotidiana.

Pacte d'estat.

El 28 setembre del 2017 es va aprovar el Pacte d'Estat en matèria de violència de gènere per recuperar el compromís ferm i constant en la lluita per a la seva l'eradicació.

El Reial Decret-Llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament de l'esmentat Pacte preveu: la recuperació de les competències sobre la violència per els Ajuntaments i regular la distribució de fons destinats al compliment del Pacte d'Estat assignat a cada Ajuntament.

2.4 Àmbit autonòmic

Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. Una llei amb contingut transversal en tots els ordres de la vida que té per objectiu que el dret fonamental de la igualtat entre dones i homes s'exerceixi de manera efectiva en els àmbits polític, econòmic, social i cultural.

Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista. Aquesta contribueix a fer visibles totes les formes en què s'exerceix la violència masclista i els àmbits en què es pot produir. Fa èmfasi a la prevenció i estableix mesures adreçades a la sensibilització i a la detecció per impulsar canvis necessaris en la societat.

És una llei de drets i que també defineix i ordena la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral.

La llei reconeix tot un catàleg de **drets a les dones en situació de violència masclista:**

- **Dret a la protecció efectiva.** Comprèn el dret a una protecció integral, real i efectiva tant per mitjans tecnològics com per serveis policials i per qualsevol altre mitjà.
- **Dret a l'atenció i l'assistència jurídiques.** Comprèn el dret a rebre tota la informació jurídica rela-

cionada amb la situació de violència a través del Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i els serveis d'orientació jurídica, així com el dret als serveis d'assistència lletrada. Per al reconeixement de l'assistència jurídica gratuïta en els supòsits de violència en l'àmbit de la parella i l'àmbit familiar, es tenen en compte únicament els recursos i ingressos econòmics personals de cada dona.

L'atenció jurídica es reconeix també a les i els menors perjudicats per la mort de la mare o per altres circumstàncies que impedeixin a la mare exercir les potestats que li són pròpies.

- **Personació de la Generalitat.** L'Administració de la Generalitat es pot personar en els procediments penals per violència masclista en els casos de mort o lesions greus de les dones, amb el seu consentiment o el de la seva família, sempre que això sigui possible.
- **Dret a l'atenció i l'assistència sanitàries.** Es garanteix una atenció i assistència sanitària a través de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública mitjançant un protocol específic en totes les manifestacions de la violència masclista.

Drets econòmics

- **Habitatge i residències públiques** per a persones grans. Concessió d'ajuts per facilitar l'accés a un habitatge, sempre que s'estigui en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a l'habitatge sigui necessari per recuperar-se.

També trobar-se en situació de violència masclista, acreditada mitjançant sentència, ordre de protecció

o informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social és una circumstància que serà tinguda en compte per a l'accés als habitatges de promoció pública i per a la concessió d'una plaça en una residència pública per a gent gran.

Finalment, les dones amb discapacitat tenen preferència en les ajudes públiques destinades a l'adaptació funcional de la llar.

- **Renda mínima d'inserció.** A l'efecte de percebre la renda mínima d'inserció, d'acord amb els requisits establerts per la Llei 10/1997, només es tenen en compte els ingressos i les rendes individuals de cada dona.
- **Prestacions d'urgència social.** Les dones en situació de violència masclista tenen dret a percebre les prestacions socials de caràcter econòmic establertes per la Llei 13/2006 per atendre situacions puntuals, urgents i bàsiques de subsistència com l'alimentació, el vestit i l'allotjament.
- **Prestacions econòmiques extraordinàries.** Són prestacions destinades a les dones en situació de violència masclista per pal·liar situacions de necessitat personal avaluables i verificables, sempre amb informe previ dels organismes competents sobre la seva necessitat.
- **Indemnitzacions.** Són ajuts econòmics en un pagament únic per a les dones que pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica de caràcter greu. També es reconeixen aquests ajuts a favor dels fills i filles de víctimes mortals menors de vint-i-sis anys i que en depenguin econòmicament en el moment de la mort de la mare.
- **Ajuts escolars.** Les situacions de violència masclista són un factor qualificat en els ajuts de l'Administració

educativa. A l'efecte de determinar els requisits de necessitat econòmica, s'han de tenir en compte únicament les rendes o els ingressos personals de cada dona. L'Administració educativa garantirà, en tot cas, l'escolarització immediata dels fills i filles en els supòsits de canvi de residència derivat d'actes violents.

- **Fons de garantia de pensions i prestacions.** Les persones que tenen reconegut judicialment el dret a percebre pensions alimentàries i compensatòries si hi ha constatació judicial d'aquest incompliment, tenen dret a rebre la prestació econòmica corresponent si aquest incompliment comporta una situació de precarietat econòmica.
- **Dones amb discapacitat i dones amb VIH.** Les dones en situacions de violència masclista amb un grau de discapacitat igual o superior al 33% i les dones amb VIH tenen dret a una millora econòmica o temporal dels drets econòmics esmentats.
- **Dret a l'ocupació i la formació ocupacional.** Tots els programes de formació ocupacional i inserció laboral inclouran, amb caràcter prioritari, les dones que pateixen o han patit violència masclista amb l'objectiu d'afavorir la seva formació, inserció o reinserció laboral. Aquest dret comprèn l'establiment de projectes específics per a l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació, l'establiment de subvencions a la contractació, la signatura de convenis amb empreses i organitzacions sindicals per facilitar la reinserció laboral i l'establiment d'ajuts i mesures de suport per a les dones que es constitueixen en treballadores autònomes.
- **Dret a la recuperació social integral.** Per fer reals els seus drets, les dones en situació de violència masclista en tenen el dret a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació a través dels serveis públics i gratuïts de la Xarxa

d'Atenció i Recuperació Integral. Mitjançant els serveis de la Xarxa es fa possible que les dones: rebin informació i assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets; coneguin els serveis als quals es poden dirigir, accedeixin als diferents recursos d'allotjament, recuperin la seva salut física i/o psicològica, assoleixin la seva formació, inserció o reinserció laboral al llarg de tot el seu itinerari.

El dret d'accés a la Xarxa es reconeix també als seus fills i filles dependents.

2.5 Àmbit Local

Llei 7/1985 Bases de Règim Local on es delimita l'actuació dels poders públics. Concretament en el seu article 28 diu que els municipis poden realitzar activitats complementàries a les pròpies o altres administracions públiques i en particular les relatives a l'educació, la cultura, la promoció de la dona, l'habitatge, la sanitat i la protecció del medi natural.

2008, Carta Europea per la Igualtat d'homes i dones en la vida local.

Signatura d'adhesió el 4 de març de 2008, l'Ajuntament va adoptar una postura pública per part de l'ens local sobre el principi d'Igualtat de les dones i dels homes en la vida local, aplicant els seus principis en el territori i realitzar un primer Pla de Polítiques d'Igualtat cap a la ciutadania.

II Pla de Polítiques d'Igualtat (2014 - 2020) aprovat per Junta de Govern Local el 21 de desembre de 2014, conté un conjunt d'accions destinades a implementar la igualtat en els diferents àmbits d'actuació envers la ciutadania. Amb accions de prevenció, implementació d'accions contra la violència i incidint en els papers de les noves masculinitats.

3. MARC CONCEPTUAL

La violència vers les dones és un fenomen arrelat i present a la nostra societat però la seva visibilització ha estat una nova realitat.

Totes i tots reconeixem la seva existència i hem deixat d'acceptar-la com un fet normal. Arran de la identificació de la violència masclista i la seva denúncia s'ha reconegut el problema, s'ha estudiat, i és a partir d'aquest estudi que s'han definit els conceptes que la identifiquen.

La violència vers les dones és un dels problemes més greus als que s'enfronten les nostres societats contemporànies, una qüestió de salut pública i que atempta contra els drets humans més fonamentals.

Avui en dia és inqüestionable la necessitat d'intervenció dels poders públics en l'abordatge de la violència masclista, tal com recull el nostre ordenament jurídic i així com es dedueix de la llarga experiència per part de les organitzacions socials.

Aquesta representació de la violència cap a les dones com un problema públic és, però relativament recent i ha viscut una important transformació.

3.1 Classificació i formes de la violència

Segons la Llei 5/2008, del 24 d'abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista, per violència masclista s'entén *aquella que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics,*

econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

La Llei utilitza l'expressió **violència masclista** perquè el masclisme és el concepte que, d'una manera més general, defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior.

La mateixa Llei proposa una **classificació de tipus de violència masclista** en la qual basarem la definició d'accions que contempla aquest protocol:

- Violència física:** comprèn qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaces, d'humiliació, de vexacions, d'exigència d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.
- Violència sexual i abusos sexuals:** comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

d. Violència econòmica: consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

També defineix **els àmbits** en els quals es pot manifestar:

Primer. Violència en l'àmbit de la parella: consisteix en la violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.

Segon. Violència en l'àmbit familiar: consisteix en la violència física, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i les menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. No s'hi inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella, definida en l'apartat primer.

Tercer. Violència en l'àmbit laboral: consisteix en la violència física, sexual o psicològica que es pot produir en el centre de treball i durant la jornada laboral, o fora del centre de treball i de l'horari laboral si té relació amb la feina, i que pot adoptar dues tipologies:

- a. Assetjament per raó de sexe: el constitueix un comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear-los un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
- b. Assetjament sexual: el constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole

sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Quart. Violència en l'àmbit social o comunitari: comprèn les manifestacions següents:

- a. **Agressions sexuals:** consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
- b. **Assetjament sexual.**
- c. **Tràfic i explotació sexual de dones i nenes.**
- d. **Mutilació genital femenina** o risc de patir-ne: inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o hi produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.
- e. **Matrimonis forçats.**
- f. **Violència derivada de conflictes armats:** inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com ara l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.
- g. **Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones,** com ara els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.

Cinquè. Qualsevol altres formes anàlogues que lesio-

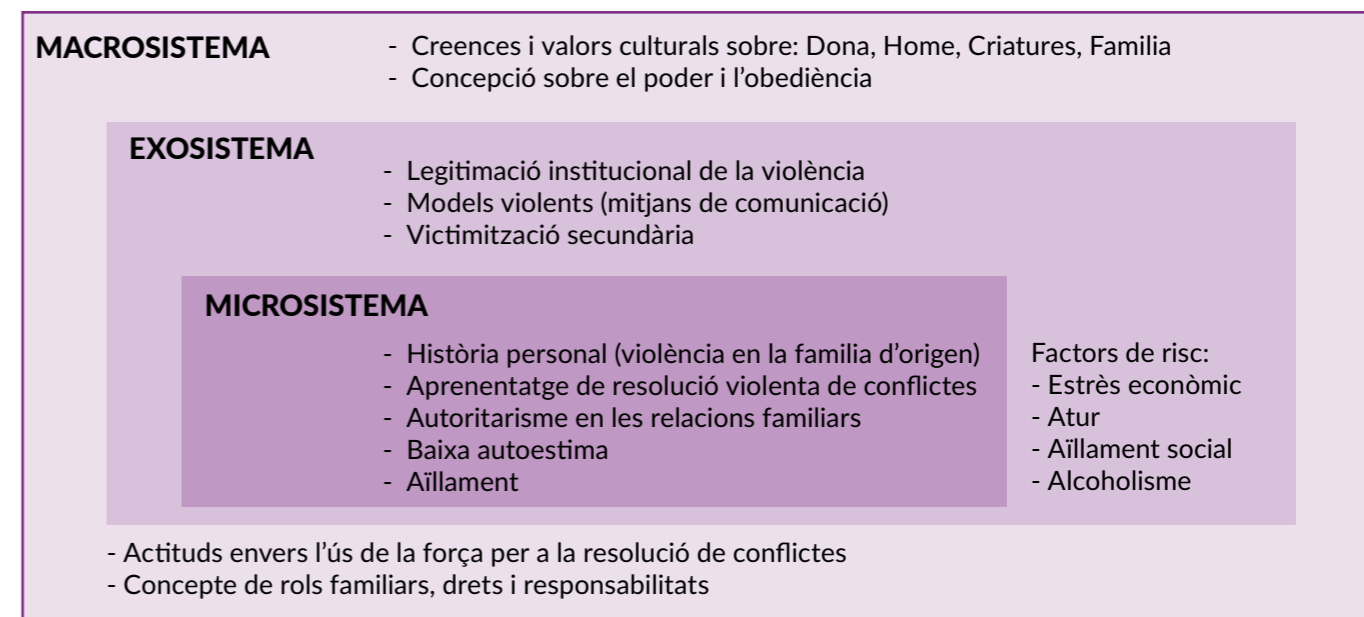
nin o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

3.2 Conceptualització de la violència masclista. El Model ecològic.

Un dels models teòrics que permet una explicació des de la complexitat del fenomen de la violència masclista i de la seva perpetuació és el model anomenat ecològic, de Jorge Corsi (1994)².

De forma molt esquemàtica, **aquest model proposa que per entendre i intervenir en situacions de violència cal definir com els contextos social, cultural i històric estan interrelacionats.** Per fer-ho, proposa que tinguem en compte els diferents subsistemes que componen la realitat i que s'articulen entre si de manera dinàmica:

- El macrosistema: és el context cultural, el sistema de creences que legitimen i perpetuen la violència (abús de poder, discriminació per motiu de sexe...), i la utilització d'aquesta com a eina d'imposició. L'actuació ha de ser per desarticular paradigmes culturals.
- L'exosistema: fa referència al context social, des d'aquesta vessant s'ha d'actuar contra els dispositius que legitimen la impunitat dels que l'exerceixen individualment la violència, però també la perpetuació a través de la cultura.
- El microsistema: és la relació personal, les vinculacions més properes entre persones. Per intervenir cal l'atenció social i terapèutica necessària per a la recuperació de les dones.

2. Corsi, J. (1994) Una mirada abarcativa sobre el problema de la violència familiar (comp). Violència familiar: una mirada interdisciplinària sobre un grave problema social. Buenos Aires; México: Paidós.

3.3 COMPRESIÓ DEL FENOMEN

La violència masclista en la parella es manifesta de manera molt variada en cada cas i no és possible establir un únic patró d'aparició i desenvolupament. En aquest sentit, la teoria del cicle de la violència desenvolupada per Walker (1979)³ intenta donar una explicació general del que succeeix la majoria de situacions.

Aquest cicle és una estructura que es pot fer crònica i que s'intensifica amb el temps; i si bé és més fàcilment identificable en les famílies establertes, on hi ha una convivència continuada, pot ser que no sigui tan fàcil de detectar en les parelles que no conviuen. Aquest cicle es pot allargar fins i tot després d'una separació.

En la violència en la parella, el més freqüent és que la situació de maltractament comenci, al principi de la relació, amb conductes d'abús psicològic, que acostumen a ser atribuïdes a la gelosia de l'home o parella, o bé al seu afany de protecció de la dona. Solen ser conductes restrictives i controladores que van minimitzant la capacitat de decisió i autonomia de la dona, i que produeixen dependència, aïllament i temor, com per exemple el control sobre la roba, les amistats o les activitats. L'augment progressiu de la violència pot estendre's durant un llarg període de temps i sol resultar difícil per a la dona que la pateix adonar-se del procés en què està immersa.

Segons la teoria del cicle de la violència de Leonor Walker (1979), aquest fenomen compren tres fases:

- **Acumulació de tensió:** es caracteritza per una escalada gradual de la tensió, en què l'hostilitat de l'home va en augment sense motiu comprensible i aparent per a la dona. S'intensifica la violència verbal i poden aparèixer els primers indicis de violència física. Es presenten com episodis aïllats que la dona creu que

pot controlar (la dona intenta calmar, complaure o, almenys, no fer allò que pugui molestar la seva parella, en la creença irreal que ella pot evitar l'agressió) i que desapareixeran. La tensió augmenta i s'acumula amb un increment constant de l'ansietat.

- **Explosió o agressió:** esclata la violència i es produeixen les agressions físiques, psicològiques i/o sexuals. És l'episodi violent i el moment de crisi. És en aquesta fase quan la dona més acostuma a denunciar o a demanar ajuda. Generalment l'agressió es produeix envers la dona, però també pot donar-se cap als fills i filles, persones grans amb qui es conviski o animals domèstics, o simplement pot manifestar-se trencant objectes.
- **Calma, reconciliació o lluna de mel:** en aquesta fase l'agressor manifesta que es penedeix i demana perdó a la dona. Empra estratègies de manipulació afectiva (regals, carícies, disculpes, promeses) per evitar que la relació es trenqui. La dona molt sovint pensa que tot canviarà. En la mesura en què els comportaments violents es van consolidant i guanyant terreny, la fase de reconciliació tendeix a desaparèixer i els episodis violents s'aproximen en el temps.

Quan la situació es fa crònica, la durada de les fases de tensió i agressió augmenta i la fase de reconciliació es torna menys freqüent o inexistent. La dona intenta prevenir l'explosió violenta, la qual cosa li suposa un desgast psíquic molt important, perquè l'explosió es donarà igualment, ja que la violència no es duu a terme com a resposta a la conducta de la dona, sinó que **depèn exclusivament de la voluntarietat de l'home.**

Al llarg d'aquest procés de violència en la relació de parella, la dona pateix una pèrdua progressiva d'autoestima, perd també les esperances de canvi de la situació i augmenta la submissió i la por envers el seu agressor.

A més a més, Walker (1979) va proposar el model de la indefensió apresada, aplicant les recerques de Seligman realitzades en 1967, qui després d'una sèrie d'estudis va proposar aquest fenomen que explica, que quan els organismes són sotmesos a situacions de incontrolabilitat, aquests posteriorment mostren un dèficit en l'aprenentatge de respostes d'èxit. Seligman (1981) defineix la indefensió com un *"estat psicològic que es produeix freqüentment quan els esdeveniments són incontrolables"*.

Les víctimes de violència de gènere van disminuint la seva capacitat per relacionar una sèrie de comportaments que sembla que es van produint a l'atzar (les fases de tensió i reconciliació del cicle de la violència), la qual cosa fa que la víctima no pugui predir les situacions de tensió que van a precedir a l'esclat de violència.

Amb el pas del temps, aquesta situació genera una sensació de vulnerabilitat i indefensió, que provoca ansietat i reaccions de sobresalt, i això al seu torn, provoca la percepció d'una major tensió en l'agressor. Segons aquest model, una dona sotmesa a esdeveniments incontrolables, en aquest cas, actes violents, generarà un estat psicològic on la resposta de reacció o fugida queda bloquejada.

L'estat d'indefensió en què es troben la majoria de les dones víctimes de violència en la parella els impedeix amb freqüència, demanar ajuda, i suporten aquesta situació de maltractament impedit així, qualsevol modificació de les seves conductes enfront d'aquestes situacions.

Alhora desenvolupen tota una sèrie de mecanismes de defensa i supervivència, tal com: reaccions de por, vergonya, sentiments de culpa i de treure importància al que succeeix, que els dificulten reconèixer i assumir que pateixen maltractaments. Totes aquestes respostes impedeixen que les dones reconeguin i, per tant, reac-

cionin i prenguin mesures per canviar la seva situació; aquestes reaccions les mantenen bloquejades, confoses, paralizades. Les necessitats de cura, de ser bones mares, de mantenir unida la família, s'entenen com a mandats socials de l'ideal femení, que actuen com a forces en el manteniment d'aquestes respostes.

Reconèixer i respectar aquest procés és fonamental per evitar la revictimització de les dones per part dels i les professionals.

Les repercussions de la violència en les dones afectades impliquen un ampli ventall de manifestacions en el pla psíquic caracteritzat per símptomes reactius com ansietat, depressió, reaccions d'estrès posttraumàtic, disminució de l'autoestima (indefensió apresada), passivitat, disminució de la capacitat de control sobre les seves vides o re-experimentació dels successos traumàtics associats a sentiments de culpa i vergonya. Les esmentades reaccions poden derivar o no en trastorns psiquiàtrics que precisin atenció especialitzada.

Quant a salut física, els efectes de la violència es presenten d'una manera molt variable, des de les contusions a les lesions cròniques, fins arribar a l'assassinat. També cal considerar les conseqüències sobre salut de les filles i fills que presenciïn les agressions cap a la mare i/o que també són agredides o agredits.

Victimització secundària: són les diferents formes mitjançant les quals una persona que està sent víctima de violència, torna a ser victimitzada quan recorre a institucions o professionals per buscar ajuda. És possible que professionals i institucions, assumint els mites i estereotips culturals entorn del tema de la violència masclista en la parella, donin respostes inadequades a determinades demandes d'ajuda; per exemple, quan es busca la culpabilitat en la víctima o es resta importan-

cia al problema. Les intervencions errònies sovint tendeixen a agreujar la situació de les persones en risc i, en alguns casos, poden posar la seva vida en perill.

Per això, en aquest sentit és molt important i necessària la formació específica en violència de gènere per als i les professionals que donen atenció a les dones que la pateixen.

Quotidianament les persones que treballen amb dones que viuen diferents situacions de violència masclista, detecten una important variabilitat en les seves característiques i una gran disparitat en les seves problemàtiques.

4. FORMES D'INTERVENCIÓ

4.1 Principis orientadors en les intervencions dels poders públics

L'article 7 de l'esmentada llei autonòmica assenyala els criteris orientadors en les intervencions dels poders públics, que són d'entre d'altres, els següents:

- La consideració del **caràcter estructural** i de la naturalesa multidimensional de la violència masclista.
- La consideració del **caràcter integral de les mesures**, que han de tenir en compte tots els danys que les dones, dels menors i de les menors pateixen com a conseqüència de la violència masclista, també dels danys socials i econòmics i els efectes d'aquesta violència en la comunitat.
- La **transversalitat de les mesures**, de manera que cada poder públic implicat ha de definir accions específiques des del seu àmbit d'intervenció.
- La consideració de les dificultats específiques en que es troben dones de determinats **col·lectius en situacions específiques**.
- L'evitació de la **victimització secundària** de les dones i l'establiment de mesures que impedeixin reproduir o perpetuar estereotips sobre les dones i la violència masclista.
- La necessitat de la **formació especialitzada** de totes les persones professionals que atenen dones en situació de violència.
- El foment de la **col·laboració entre les diferents administracions públiques** per l'eradicació de la violència.

- El foment d'**instruments de participació i col·laboració** amb les organitzacions socials, en el disseny, el seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques per a eradicar la violència masclista.
- La **participació professional i social**, que implica comptar amb totes les persones professionals dels diferents àmbits que puguin atendre la complexitat de les formes de violència masclista.
- La **celeritat en les intervencions** per evitar riscos i victimitzacions secundàries.
- **Limitació i/o paralització de la mediació familiar** si hi ha implicada una dona que ha patit o pateix violència masclista en l'àmbit de la parella o el familiar en què es vol mediar.

Un punt important a l'hora de la intervenció dels i de les professionals és considerar a les **dones com a subjectes actius**, amb capacitats i habilitats suficients per dirigir les seves pròpies vides. Serà el treball d'aquesta intervenció professional la que farà que aquestes aptituds s'afiancin i empoderin per poder decidir lliurement per elles mateixes com han d'afrontar la situació.

El procés del reconeixement de patir violència fins a tenir el control de les seves vides és sempre un procés llarg, dolorós i difícil en el qual se les ha d'acompanyar però que han de recórrer per elles mateixes.

Una de les premisses importants en la intervenció és la de no tractar-les com a víctimes, i evitar la perpetuació de rols. Es tracta d'estimular capacitats, habilitats i actituds per poder prendre les decisions i com a professio-

nals a acceptar-les, i respectar els ritmes diferents de cada persona.

Els processos de recuperació de violència són lents i amb alts i baixos, amb el que la intervenció professional s'ha de destacar per:

- L'escolta i contenció de la situació.
- Acompanyar a la dona en el seu procés i presa de decisions.
- Activar els recursos existents, quan sigui necessari, per a la seva protecció.
- Protegir els i les menors, en compliment de la llei.
- Proporcionar les mesures necessàries per a la reparació dels danys causats.

El treball en equip i la supervisió i coordinació de casos és imprescindible, per contrastar les actuacions i per adoptar criteris comuns d'intervenció, així com la de compartir angoixes i establir un bon treball en xarxa.

4.2 Treball en xarxa

S'estableix d'acord amb el **Protocol Marc per una intervenció coordinada contra la violència masclista** (instrument actiu i legítim per l'article 85 de la Llei autonòmica 5/2008), que estableix les bases a partir de les quals es defineix un model d'intervenció i treball en xarxa. Concretament, l'article 7.1.3. Amb relació a la coordinació entre els professionals i els procediments, especifica que els paràmetres que han d'orientar i garantir la coordinació interprofessional a tota la xarxa parteixen d'un triple objectiu:

- Assegurar la celeritat i la qualitat en el traspass d'informació entre les persones i els serveis que intervenen en l'abordatge de la violència masclista,
- Garantir el principi d'intervenció mínima,
- Detectar buits i dèficits de la intervenció per millorar l'atenció.

El treball en xarxa entre els diferents agents que formen part del circuit local d'atenció a les dones víctimes de violència ha de ser un espai de coordinació i intercanvi interdisciplinari i interinstitucional.

El circuit ha de tenir en aquest protocol marc les pautes des del qual plantejar les accions de sensibilització i prevenció, detecció, atenció i recuperació.

És important marcar que el treball en xarxa del circuit ha de disposar de criteris comuns i eines de coordinació i derivació per agilitzar els processos, indicadors de detecció i tenir coneixement dels recursos del municipi per dur a terme els processos de recuperació i reparació de les dones.

La xarxa del circuit ha de ser un punt de referència per les persones professionals que en formen part. Ha d'establir les formes de coordinació anuals i els instruments necessaris per la recollida de dades relatives a les intervencions, les acollides d'urgència i altres dispositius que cadascun dels agents fa relatives a les atencions de violència en el municipi, per poder avaluar i detectar les millores necessàries, així com poder realitzar unes memòries anuals d'atencions i activitats.

A més a més la llei catalana marca el conjunt de recursos i serveis públics que com a xarxa han de donar l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació.

Aquests són:

- Servei d'atenció telefònica especialitzada**
- Servei d'Informació i atenció a les dones**
- Serveis d'atenció i acolliment d'urgències**
- Serveis d'acolliment i recuperació.**
- Serveis d'acolliment substitutori de la llar**
- Serveis d'intervenció especialitzada**
- Serveis tècnics de punt de trobada**
- Serveis d'atenció a la víctima del delictes**
- Serveis d'atenció policial**
- Altres serveis que consideri necessari el Govern de la Generalitat.**

Aquests serveis són gratuïts i estan a l'àmbit de tot el territori de Catalunya i la seva organització està regulada pel Govern de la Generalitat. Tots estan integrats per equips interdisciplinaris i personal amb formació específica.

Els municipis, d'acord amb la Llei, tenen la competència per a crear, programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones.

4.3 Abordatge integral

S'entén per intervenció integral⁵ aquella intervenció adreçada no solament a atendre les dones afectades, sinó també, a incidir sobre les causes del problema per evitar-ne la reproducció, a detectar la violència al més aviat possible a fi de prevenir-ne la cronicitat, i també a contribuir a la restitució dels àmbits danyats de la vida de les dones conseqüència de la situació viscuda.

Un cop vist el caràcter estructural de la violència, les causes, les formes i els àmbits on es pot donar i acceptant que el model ecològic facilita la comprensió multicausal i integral del seu abordatge, es pot ordenar les intervencions de les següents formes:

Sensibilització i Prevenció:

Són les accions encaminades a evitar o reduir la incidència del fenomen de la violència mitjançant la reducció dels factors de risc. Es tracte d'evitar la normalització la violència.

L'educació és un factor clau en la prevenció i cal treballar de forma més directa amb els centres educatius i les entitats de lleure i en tot l'entorn social que és proper als i les joves, nens i nenes. És important treballar tant en quant encara no s'ha manifestat la relació d'abús, per actuar avançadament, com quan ja s'ha produït per evitar la cronicitat.

Les noves tecnologies, les eines de comunicació més comunes entre la joventut estan fent aparèixer noves formes d'assetjament fins ara desconegudes i que cal visualitzar-les i reconèixer-les com a tal amb els seus perills i evitar-ne la normalització i acceptació social.

La prevenció té com a objectiu clau la sensibilització de la ciutadania contra la violència.

Un dels reptes importants en la feina de la prevenció és la inclusió del homesó com a persones actives que rebutgen la violència, calen estratègies que trenquin amb la passivitat, la indiferència, l'omissió i la permissivitat que aquests tenen de forma general davant d'aquesta problemàtica.

La violència no és un problema de les dones, sinó un problema que tenen els homes i que pateixen les dones, sota aquesta perspectiva cal treballar per mostrar noves formes de masculinitat que formin part de la solució del problema implicant-se en la no acceptació de la violència des de tots els àmbits i de totes les formes possibles.

Davant la xacra de la violència masclista, l'Ajuntament de Gavà entén que és necessària una intervenció de caràcter global i integral a fi d'eradicar-la.

A banda de la coordinació entre els recursos que integren el circuit és imprescindible treballar per la prevenció de qualsevol forma de maltractament cap a les dones i prevenir possibles relacions abusives.

En aquest sentit, la intervenció educativa en tots els nivells educatius és bàsica per a treballar trencant estereotips i desterrar mites al voltant d'amor romàntic.

Així en la Guia Educativa de la ciutat, que compon el catàleg d'activitats educatives adreçades als centres educatius de la ciutat, s'ofereixen tallers de coeducació i prevenció de la violència des del cycle infantil fins a secundària.

Al llarg de l'any i en especial al voltant de novembre en motiu del 25 de novembre, **Dia Internacional per l'eli-**

minació de la violència envers les dones es desenvolupen una sèrie d'accions de sensibilització i prevenció dirigides a tota la ciutadania.

Així mateix es treballa transversalment el Departament de Joventut per anar programant al llarg de l'any activitats i projectes de sensibilització i prevenció de relacions abusives i sexistes.

També volem reconèixer la diversitat de tasques de sensibilització que es fan des dels diferents agents del circuit, com xerrades als centres educatius, taules de sensibilització i accions de carrer.

Detecció

Quan es parla de detecció es fa menció a la posada en funcionament de les diferents eines o instruments tant teòrics com tècnics que permeten identificar i fer visible el problema de la violència masclista. En el moment de la detecció es fa possible posar en marxa el procediment d'actuació que marca el circuit de violència mitjançant els agents professionals implicats.

Tenir consensuades les eines i el marc conceptual del què és la violència entre tots els i les professionals facilita una intervenció més ràpida i eficaç. La valoració del risc al qual la dona pot estar exposada es valorarà mitjançant indicadors que cada àmbit té per fer la valoració concreta.

El treball en xarxa i les derivacions oportunes perme-
tran l'atenció adequada per la dona víctima de violència.

Atenció

Són el conjunt d'accions destinades a que les dones superin les situacions de violència, garantint la seguretat i donant la informació detallada i concreta sobre els recursos i procediments que faciliten la resolució de la situació. La dona ha de ser el centre de l'atenció, el subjecte principal, respectant les seves decisions i potencien les seves habilitats.

A més a més d'atendre els casos d'urgència, als quals es dóna prioritat pels possibles riscos, cal també atendre aquelles situacions de més difícil identificació per tal que no desencadenin en més greus.

Recuperació

És el cycle personal i social on es restableixen els àmbits danyats a causa de les situacions de violència, i es duu a terme amb l'acompanyament de l'equip de professionals. La durada pot ser molt variable degut a la incidència de factors tant socials com personals.

Per poder atendre d'una forma integral la recuperació de les dones víctimes de violència, cal tenir en compte la importància de la reparació dels danys causats. És aquí on entren en joc els diferents actors socials per aconseguir cadascú d'ells, des de la seva especialitat, atendre les necessitats específiques de les dones, ja siguin aquestes tant des de l'àmbit laboral, jurídic, econòmic, sanitari, educatiu, etc.

Dins de l'apartat de la reparació de danys, cal establir lligams de col·laboració ja sigui amb el món associatiu o amb l'Administració pública per aconseguir una ràpida reinserció social, laboral i de salut de les dones.

4.4 Situacions específiques

En el seu article 5, La Llei 5/2008, recull les accions dels poders públics per eliminar les barreres que dificulten l'accés als serveis i les prestacions a les dones que es troben en situacions específiques:

- **Immigració:** promoure actuacions amb les entitats consulars, ambaixades i oficines diplomàtiques per obtenir o facilitar documentació de les circumstàncies personals i familiars de les dones.
- **Prostitució:** garantir l'accés als serveis i recursos de la Llei per mitjà de programes específics i el desenvolupament d'estructures i mecanismes per atendre les dones afectades per tràfic i explotació sexual.
- **Món rural:** facilitar l'accés als serveis d'atenció, assistència i protecció de la Llei.
- **Vellesa:** promoure estratègies de sensibilització perquè les dones grans coneguin els recursos i adoptin decisions actives davant la violència masclista.
- **Transsexualitat:** totes les mesures i el reconeixement de drets de la Llei han de respectar la diversitat transsexual.
- **Discapacitat:** garantir l'accessibilitat i la seguretat als recursos i serveis de la Llei.
- **Virus de la immunodeficiència humana:** reconeixement amb millores econòmiques o temporals dels drets econòmics de la Llei.
- **Ètnia gitana:** disseny d'estratègies específiques de sensibilització perquè coneguin els recursos i adoptin postures actives. Aquestes estratègies s'han de consensuar amb les associacions de dones gitanes.

- **Centres d'execució penal:** accés als recursos i serveis que marca la Llei sempre que la prestació sigui compatible amb aquesta situació. També s'ha de dotar els equips d'intervenció en execució penal de personal especialitzat en matèria de violència masclista.
- **Mutilacions genitals femenines:** promoure la mediació comunitària en les famílies si hi ha risc; impulsar actuacions de promoció de les dones dels països on s'efectuen aquestes pràctiques; actuar en l'àmbit de la cooperació internacional per treballar des dels països d'origen, i comptar amb mecanismes sanitaris d'intervenció quirúrgica per revertir els efectes de la mutilació practicada.

La Generalitat de Catalunya disposa d'un Protocol d'actuacions per prevenir la mutilació genital femenina (2007). Aquest protocol s'incorpora com a eina a tenir en compte dins el Protocol de Gavà.

4.5 Protecció de dades en el treball en xarxa

En el Protocol Marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, hi ha el capítol 8 dedicat exclusivament al tema de la protecció de dades personals en els circuits territorials. En el capítol s'estableixen les instruccions que permeten i afavoreixen el treball en xarxa amb les garanties necessàries per a dones, adolescents i infants.

El punt clau respecte a la protecció de dades està en la cessió que es fan de les mateixes entre els diferents agents de la xarxa, per tal de no vulnerar la llei.

D'acord amb la llei les dades es poden cedir sempre i quan sigui per a la gestió adequada dels serveis de la

Xarxa d'atenció i recuperació integral⁴. Aquesta gestió s'ha definit de forma clara i és la concreció exacta de les raons per les quals es cedeixen les dades (finalitat i funció), dels agents i destinataris (qui cedeix i a qui), i de les dades concretes que es poden cedir.

La llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, disposa en l'art. 78 que les administracions públiques competents s'han de cedir mútuament les dades de caràcter personal necessàries, amb la finalitat de gestionar adequadament els Serveis de la Xarxa d'atenció i recuperació integral i les prestacions econòmiques previstes per aquesta Llei.

5. CIRCUIT LOCAL D'ATENCIÓ A DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA AL MUNICIPI DE GAVÀ

5.1 Composició del circuit

El circuit parteix del convenciment que el fenomen de la violència masclista, en tota la seva magnitud i complexitat requereix d'un abordatge integral, per totes i cadascuna de les institucions implicades. Per tant, la finalitat del circuit d'atenció és garantir aquest abordatge integral.

Els agents que formen part del circuit local d'atenció a les dones víctimes de violència són:

- **Àmbit de la Salut:** ABS 1 – ABS 2 – Hospital de Viladecans – Centre de Salut Mental - Centre de Salut Mental Infanto Juvenil (CSMIJ) - Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP).
- **Àmbit Judicial:** Jutjat de Violència de Gavà.
- **Cossos de seguretat:** Policia municipal de Gavà i Mossos d'Esquadra.
- **Àmbit Social:** Serveis Socials de l'Ajuntament de Gavà.
- **Àmbit d'Igualtat:** Departament d'Educació d'Igualtat i Ciutadania de Gavà de l'Ajuntament de Gavà – Servei d'Informació i Atenció a les dones.
- **Àmbit Associatiu:** Associació de Dones Progressistes Clara Campoamor.
- **Àmbit Interinstitucional:** SIE del Baix Llobregat (Servei d'Intervenció Especialitzada).

La coordinació del circuit es situa en el Departament Feminisme, Igualtat i LGTBI de l'Ajuntament de Gavà.

5.2 Objectius

Els objectius del circuit local d'atenció a dones en situació de violència són els següents:

- Vetllar per donar una resposta eficaç i eficient a les dones en situació de violència.
- Establir estructures de coordinació entre els diferents recursos municipals que formen part del circuit.
- Generar xarxes de relació entre les i els diferents professionals del circuit per tal de sistematitzar les actuacions.
- Pautar mecanismes de seguiment i avaluació del circuit.
- Delimitar competències i funcions de cadascun dels serveis, administracions i organismes o estructures integrants.
- Dissenyar actuacions adaptades a la realitat no només del municipi sinó de cadascun dels serveis, administracions i organismes o estructures integrants del circuit.
- Crear espais de reflexió i formació.

- Facilitar la difusió i coneixença dels recursos d'atenció a dones en situació de violència.

5.3 Accions

- Coordinació. El circuit no ha de ser seguit per la dona sinó que són els serveis els que es posaran en marxa i es coordinaran segons les característiques de la situació que cada una planteja. S'intentarà la mínima intervenció i s'evitarà en el possible la duplicitat.
- Racionalitzar i optimitzar recursos. L'existència de recursos limitats condiciona a fer un permanent esforç de cooperació entre serveis. Si l'eficàcia de l'acció pública sempre ha de ser un repte, davant de situacions de maltractament l'atenció de qualitat és obligada.
- La demanda o detecció d'atenció a la dona víctima de maltractaments es pot presentar en qualsevol servei o institució. A partir de la presa de contacte i primera valoració, els i les professionals que intervenen tindran en compte el circuit establert.
- El primer pas serà determinar la voluntat de la dona, allò que vol fer, i valorar si és una situació d'urgència. La determinació d'urgència establirà el primer criteri per actuar i/o derivar.
- Si no hi ha situació d'urgència o és una urgència de tipus social, es derivarà el cas al SIAD i/o Serveis Socials si hi ha existència de menors en situació de risc. La derivació pot ser directa per a la persona afectada o acompanyada pel servei receptor.
- A partir del moment en què es produeix una situació d'urgència, l'existència de lesions o bé la voluntat d'interposar denúncia, es derivarà l'actuació al Cos de Mossos d'Esquadra de Gavà.

- Els cossos de seguretat oferiran i assumiran l'acompanyament, si cal, de la víctima als serveis sanitaris que correspongui: Hospital de Viladecans o Àrees Bàsiques de Salut. Els i les professionals de la salut determinaran les situacions en què es traslladarà la dona a un altre servei (Hospital de Sant Boi, Hospital Clínic, ...), com per exemple en cas d'agressió sexual.
- Els cossos de seguretat, per altra banda, intervindran amb l'agressor en el cas de delictes i, si s'escau, en la protecció de la víctima.
- Sempre s'indicarà a la dona la conveniència de formalitzar denúncia per agressions, acompanyant i avaluant la conveniència d'iniciar un procés judicial.
- Aquesta es podrà interposar a l'oficina dels Mossos d'Esquadra de Gavà, o adreçant-se directament al Jutjat de Guàrdia de Gavà. Sempre és preceptiu presentar la denúncia al Jutjat i a la Fiscalia.
- En el cas que no hi hagi lesions i no vulgui denunciar, se la derivarà al SIAD o a Serveis Socials per poder realitzar un treball de recuperació seguint el ritme de cada dona.
- A nivell intern, tant els cossos de policia, com el metge que atengui la víctima, cursaran informe al Jutjat, amb còpia al Servei especial de protecció a la dona de la Fiscalia de Vilanova i la Geltrú.

ANNEXOS

Annexos	25
1. Descripció dels agents del circuit	26
Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)	26
Serveis Socials municipals.....	33
Policia Municipal	38
Mossos d'Esquadra	41
Hospital de Viladecans	44
Àrees Bàsiques de Salut	47
Centre de Salut Mental	51
Associació de Dones Clara Campoamor	53
SIE Baix Llobregat	55
Jutjat de violència masclista	57
Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)	57
Centre de Salut Mental infantil i juvenil Orienta (CSMIJ)	60
2. Mapa General de l'atenció de les dones víctimes de violència masclista a Gavà	62
3. Procediment en cas d'assassinat per violència masclista al municipi	64
4. Fluxgrama de cessió de dades cedir. Protocol Marc per una intervenció coordinada contra la violència masclista (Generalitat de Catalunya)	66
5. Fitxa model de derivació de casos	68
6. Protocol de valoració (RVD - BCN)	70

ANNEX 1: DESCRIPCIÓ DELS AGENTS DEL CIRCUIT DE VIOLÈNCIA MASCLISTA DE GAVÀ⁵

1. SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES (SIAD).

Ajuntament de Gavà.

Descripció

El Servei d'Atenció i Informació a les dones de Gavà s'inicia al 2008 amb el conveni de l'Ajuntament amb l'Associació de Dones Clara Campoamor i Associació de Dones Juristes, i estava ubicat al Casal Municipal d'Entitats Sant Jordi. El conveni de col·laboració finalitza a desembre del 2010.

El desembre del 2010 el Servei d'Atenció i Informació a les dones de Gavà va obrir les seves instal·lacions com a equipament específic.

És un servei municipal, que actualment depèn orgànicament del Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI, i que ofereix informació, assessorament, primera atenció i acompanyament, si s'escau, en relació a l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits: laboral, social, personal, familiar i d'altres. El caràcter generalista de les seves funcions ofereix un marc que garanteix la discreció de la intervenció.

El SIAD està dirigit a totes les dones del municipi, especialment a les que són víctimes de violència masclista i que d'acord amb l'article 54 de la llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, forma part de la Xarxa d'Atenció i recuperació Integral.

El SIAD realitza una tasca d'atenció a les dones que pateixen o han patit violència masclista i/o discriminació en matèria de gènere, acompanyant, assessorant i fent primeres atencions.

Es coordina amb els serveis d'atenció especialitzada i dinamitza i impulsa la coordinació i la col·laboració amb tots els agents comunitaris, especialment amb els grups i organitzacions de dones.

Per la seva proximitat i implicació territorial, té també un programa obert a totes les dones de la ciutat per potenciar el seu apoderament propiciant i visualitzant les seves aportacions a la societat.

El SIAD està format per un equip multidisciplinar que dona una resposta professional a les demandes de les dones.

5. Cal tenir en compte que les persones referents de cada servei poden anar canviant, les dades corresponen a setembre 2020.

1. Actuació del Siad davant de casos de violència masclista:

Situacions d'urgència:

- Mossos
- Serveis Socials
- Serveis Sanitaris

Atenció a les dones víctimes de violència masclista en caràcter de no urgència

- Primera atenció i derivacions, si és necessari
- Assessorament psicològic
- Assessorament jurídic
- Grup terapèutic
- Grup creixement personal/apoderament
- Altres agents del circuit de violència

Els criteris d'intervenció del Siad són els d'establir un procés d'atenció i informació i recuperació de les dones d'acord amb les necessitats i voluntat, tot respectant el seu moment i les seves decisions i atendre al seu ritme de recuperació.

Establir les coordinacions amb la resta d'agents del circuit que siguin més beneficiosos per la seva recuperació i atenció.

El Siad també estableix una altra línia de treball que està relacionada directament amb el treball d'apoderament de les dones.

Informació general (no violència)

- Oferir informació sobre temes que puguin ser del seu interès.
- Difondre activitats i notícies relacionades amb la igualtat a la xarxa social del Siad.
- Centre d'informació i recursos. Espai de dones 36. Fons bibliogràfic i material en relació a les polítiques d'igualtat.

Programació estable d'activitats i formació per a dones

- Activitats i cursos per fomentar l'empoderament i autonomia de les dones (Punts G).
- Oferir un espai de referència i de relació per a les dones del municipi.
- Adquirir noves competències i habilitats personals en temes de noves masculinitats.
- Actuar com a Observatori de la realitat de les dones en el territori i proporcionar les informacions necessàries per col·laborar en la definició de les línies prioritàries d'intervenció i els plans o programes locals de polítiques de dones

DADES DEL SERVEI

Nom del Servei: SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES
 Adreça: Carrer de la Generalitat, número 7, 08850 Gavà
 Telèfon: 932 639 222
 Correu electrònic: siad@gava.cat

Professional/s de referència en el Circuit

Marina González (Coordinadora i primeres atencions SIAD)

Persona de contacte en cas de d'emergència

Dúnia Enseñat Céster (Cap de departament de Feminisme, Igualtat i LGBTI)
 Mercè Buxadé Hernanz (Tècnica Igualtat)
 Marina González Nadal (Coordinadora SIAD)

Breu descripció del servei

Atenció i informació a les dones del municipi en relació a situacions de violència masclista o en altres situacions que no la impliquin (laboral, salut, serveis socials, psicològic, jurídic, informació i activitats).

Detecció i treball de recuperació de símptomes de qualsevol tipus de violència contra les dones.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenició i sensibilització	<p>Activitats programades trimestralment des del Departament de Fenisme, Igualtat i LGTBI de l'Ajuntament.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Guia educativa, tallers de prevenció a la violència. • Campanyes de sensibilització (25 de novembre). • Programació Punts G
Detecció	<p>S'utilitza un document d'avaluació per avaluar el grau de risc de les dones</p> <p>RVD-BCN Una eina que ajuda els i les professionals que atenen dones que viuen situacions de violència masclista a valorar el risc que a curt termini es produeixin actes violents greus per part de la seva parella o exparella.</p>
Atenció	<p>Primera acollida Contenció /Treball emocional Valoració del risc Orientació serveis i recursos Assessorament i acompanyament en la presa de decisions Derivacions a servei psicològic i/o jurídic del SIAD Derivacions a altres serveis del circuit i coordinació Derivacions a serveis que no formen part del circuit</p>
Recuperació	<ul style="list-style-type: none"> • Grup de creixement personal • Grup Terapèutic • Derivació al CSO / SOC / Creu Roja

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	<p>Ens coordinem amb els diferents agents del circuit en funció de cada cas/situació.</p>
Recollida d'informació	<p>Es recull la informació a partir d'una fitxa d'expedient.</p> <p>Registrem tots els casos, amb l'eina informàtica per a la gestió de Serveis d'informació i atenció de les dones de l'Institut Català de les Dones.</p> <p>En els dos casos recollim la següent informació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nom i cognoms • Data de naixement • Telèfon • Mail • Sexe • Tramitació • Font de derivació • Estat civil • Convivència i número de fills/es • Formació • Situació laboral • Situació econòmica (dependent- independent) • Prestacions • Nacionalitat • Motiu de consult

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis

2. SERVEIS SOCIALS MUNICIPALS.

Ajuntament de Gavà.

Descripció

La finalitat dels SSAP és possibilitar l'òptim benestar individual i col·lectiu als ciutadans i ciutadanes i a la comunitat.

L'atenció a dones víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella i de la família s'integra en el treball d'atenció social que desenvolupa el Departament que es caracteritza per ser un treball integral, interdisciplinari i en xarxa.

Les dones que viuen o han viscut situacions de violència necessiten d'una atenció que pugui atendre els contextos importants de la seva vida. Ens referim als següents contextos vitals: situació personal, situació familiar/fills/es, situació econòmica, laboral, entre altres. Per a una atenció de qualitat és important poder oferir aquesta atenció de forma centralitzada per tal d'evitar que les dones hagin d'anar a diferents serveis o departaments.

L'estructura del departament permet oferir aquesta atenció integral centralitzada, ja que els equips de professionals estan formats per diferents perfils laborals: treballadores socials, educadores socials, psicòloga social, treballadores familiars. A més a més, aquests professionals tenen una formació específica en l'atenció a dones víctimes de violència de gènere en l'entorn familiar que permet fer un treball integral i especialista de qualitat.

Atenció a les dones víctimes de violència masclista en l'entorn familiar.

Situacions d'urgència:

Espai de suport psicosocial urgent: escolta, assessorament dels possibles passos a fer, acompanyament si és necessari als serveis del circuit.

- Seguretat:
 - » Tramitació i seguiment de TAM: telèfon mòbil.
 - » Treball conjunt amb Policia local i Mossos d'Esquadra: acompanyaments, ...
- Habitatge:
 - » Tramitació i pagament de casa d'acollida d'urgència.
 - » Tramitació de casa de llarga estada.
 - » Seguiment de la dona durant la seva estada i disseny d'un pla de treball integral.

Situacions de no urgència:

1. Suport psicosocial a la dona: acompanyar en el procés de recuperació i millora de la situació de la dona.

Metodologia:

- Tenir en compte el ritme i procés de cada dona.
- Intervenir des d'una perspectiva integral que tingui en compte els contextos que possibiliten la seva recuperació: àmbit personal, familiar (fills i filles, família de suport) laboral, veïnal...

2. Suport psicosocial als fills i filles: acompanyar als menors perquè puguin elaborar i fer front a la situació de violència que estan o han viscut.

Metodologia

A part de les consideracions esmentades en l'apartat d'atenció psicosocial a la dona, amb l'atenció als infants i adolescents es fa especial èmfasi en el treball conjunt amb la xarxa educativa:

- Treball conjunt amb les escoles, centres de lleure (esplais, centre obert, clubs esportius)...
- Reparació del dany.
- Elaborar els episodis violents viscuts.

3. Suport econòmic:

- Tramitació d'ajudes econòmiques puntuals de crisi.
- Tramitació de RMI i RAI.
- Suport econòmic a l'escolarització: beques de llibres, beques de menjador.

4. Suport en l'habitatge:

- Prioritzar l'accés a l'habitatge públic.
- Informe social per tramitar ajuts personalitzats a l'allotjament (ajuts de lloguers impagats).

SERVEIS SOCIALS MUNICIPALS

Adreça: Plaça Jaume Balmes s/n, 2 a planta.

Telèfon: 93 263 9136

Correu electrònic: serveissocials@gava.cat

Professional/s de referència en el Circuit

Mercè Martín Cerdan
(Cap del Departament d'Acció Social i Mediació)

Persona de contacte en cas de d'emergència

Cap del Departament d'Acció Social i Mediació

Breu descripció del servei

Llei 12/2007, de Serveis Socials (D.O.G.C NÚM. 4990 de 18/10/2007).

Els serveis socials són el primer nivell de Sistema Públic i de més proximitat als usuaris i als àmbits familiar i social.

S'organitzen territorialment i estan dotats d'un equip multidisciplinari. Inclouen els equips bàsics, els Serveis d'Atenció al domicili, la teleassistència i els Serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per infants i adolescents.

Els serveis socials s'estructuren en dos nivells: l'atenció bàsica i l'especialitzada. L'atenció bàsica, de caràcter públic i local, és un dispositiu potent d'informació, diagnòstic, orientació, suport, intervenció i assessorament individual i comunitari que, a més d'ésser la porta d'entrada habitual al sistema de serveis socials, és l'eix vertebrador de tota la xarxa de serveis.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenició i sensibilització	<p>Continuïtat de l'esmentada Llei: Els serveis socials bàsics tenen un caràcter polivalent, comunitari i preventiu per a fomentar l'autonomia de les persones perquè visquin dignament, atenent les diferents situacions de necessitat en què es troben o que es puguin presentar. Les accions preventives són presents en tots els projectes d'intervenció individual (en la relació assistencial a les entrevistes de tractament social) i comunitari (projectes d'intervenció als barris i amb les escoles).</p>
Detecció	<p>La situació de detecció més freqüent és a través de les entrevistes d'atenció social, en el transcurs del tractament del cas. La demanda explícita costa de fer emergir en un primer moment. Les situacions més freqüents tenen a veure amb el maltractament físic i psíquic vers les dones per part de les parelles. Maltractament físic i psíquic cap als fills i filles per part dels pares. Maltractament psíquic i econòmic cap a les dones grans, per part de la parella i/o fills, veïns, coneguts i cuidadors.</p>

CONTINUACIÓ →

Atenció	<p>Continuïtat de la mateixa Llei: Correspon als serveis socials bàsics les funcions següents: Detectar les situacions de necessitat personal, familiar i comunitària en llur àmbit territorial. Ofereix informació, orientació i assessorament a situacions de necessitat social a petició de l'usuari o usuària, del seu entorn familiar, convivencial o social o d'altres serveis de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública, d'acord amb la legislació de protecció de dades. Valorar i fer els diagnòstics social, socioeducatiu i sociolaboral. Proposar i establir el programa d'atenció individual a la dependència. Acomplir les actuacions preventives, el tractament social o socioeducatiu i les intervencions necessàries en situacions de necessitat social i fer-ne l'avaluació. Intervenir en els nuclis familiars o convivencials en situació de risc social, especialment si hi ha menors. Impulsar projectes comunitaris i programes transversals, especialment els que cerquen la integració i la participació social de les persones, les famílies, les unitats de convivència i els grups en situació de risc. Prestar serveis d'ajuda al domicili, teleassistència i suport a la unitat familiar o de convivència, sens perjudici de les funcions dels serveis sanitaris a domicili. Prestar serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents. Orientar l'accés a serveis socials especialitzats especialment els d'atenció diürna, tecnològica i residencial. Promoure mesures d'inserció social, laboral i educativa. Gestionar prestacions d'urgència social. Aplicar protocols de prevenició i d'atenció davant de maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables. Gestionar la tramitació de les prestacions econòmiques d'àmbit municipal i comarcal i les altres que li siguin atribuïdes. Coordinar-se amb els serveis socials especialitzats. Informar a petició de jutges i fiscals sobre la situació personal i familiar de persones afectades per causes judicials</p>
Recuperació	<p>Continuïtat de la mateixa Llei: Cada persona o unitat de convivència que accedeixi a la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública té assignat un professional o una professional de referència. Dels serveis socials municipals el professional o la professional de referència té les funcions de canalitzar les diverses prestacions que la persona o la unitat de convivència necessita, vetllar per la globalitat de les intervencions i per la coordinació entre els equips professionals de serveis socials i altres xarxes de benestar social, afavorir la presa de decisions i agilitar-les.</p>

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	Inherent a la funció dels serveis socials municipals ens coordinem amb tots i cadascun dels dispositius d'actuació sobre persones, col·lectius socials i comunitats.
Recollida d'informació	S'utilitza un aplicatiu informàtic específic construït pels serveis informàtics municipals.

3. POLICIA MUNICIPAL DE GAVÀ

Ajuntament de Gavà.

Descripció

En el moment d'atendre una dona víctima de maltractaments o d'informacions de terceres persones sobre els fets:

Si hi ha lesions o el seu estat ho aconsella, es traslladarà la víctima al centre mèdic com a mesura preventiva, a més de ser informada que, com que és un delictes, és perseguible d'ofici i que s'iniciaran les corresponents diligències. A més, se l'informarà del dret que l'assisteix quant a presentar la corresponent denúncia davant el Cos de Mossos d'Esquadra.

Quant al presumpte autor, se n'intentarà la identificació i localització. En aquest cas, serà traslladat a les dependències de la Policia Municipal en qualitat de detingut davant la possibilitat que els fets constitueixin un delictes.

Una vegada elaborat l'atestat policial, serà enviat juntament amb el detingut al Cos de Mossos d'Esquadra. Si la persona agredida no desitja formalitzar la denúncia, se la informarà de la situació, així com dels diversos serveis als que es pot dirigir, especialment als serveis municipals. S'avaluarà si hi ha delictes i, en cas positiu, s'actuarà d'ofici

POLICIA MUNICIPAL DE GAVÀ . ATENCIÓ A LES VÍCTIMES VIOLÈNCIA DE GÈNERE I DOMÈSTICA

Adreça: C/Llenya 2 de Gavà Telèfon: 932639140 Correu electrònic: policiamunicipal@gava.cat	
Professional/s de referència en el Circuit	Sergent Guillermo Callado Orozco Caporal Andrés Cano Agent Victoria Prades
Breu descripció del servei	Policia assistencial i de seguretat ciutadana, amb l'objectiu de donar seguretat i resposta a les víctimes de violència de gènere i domèstica.

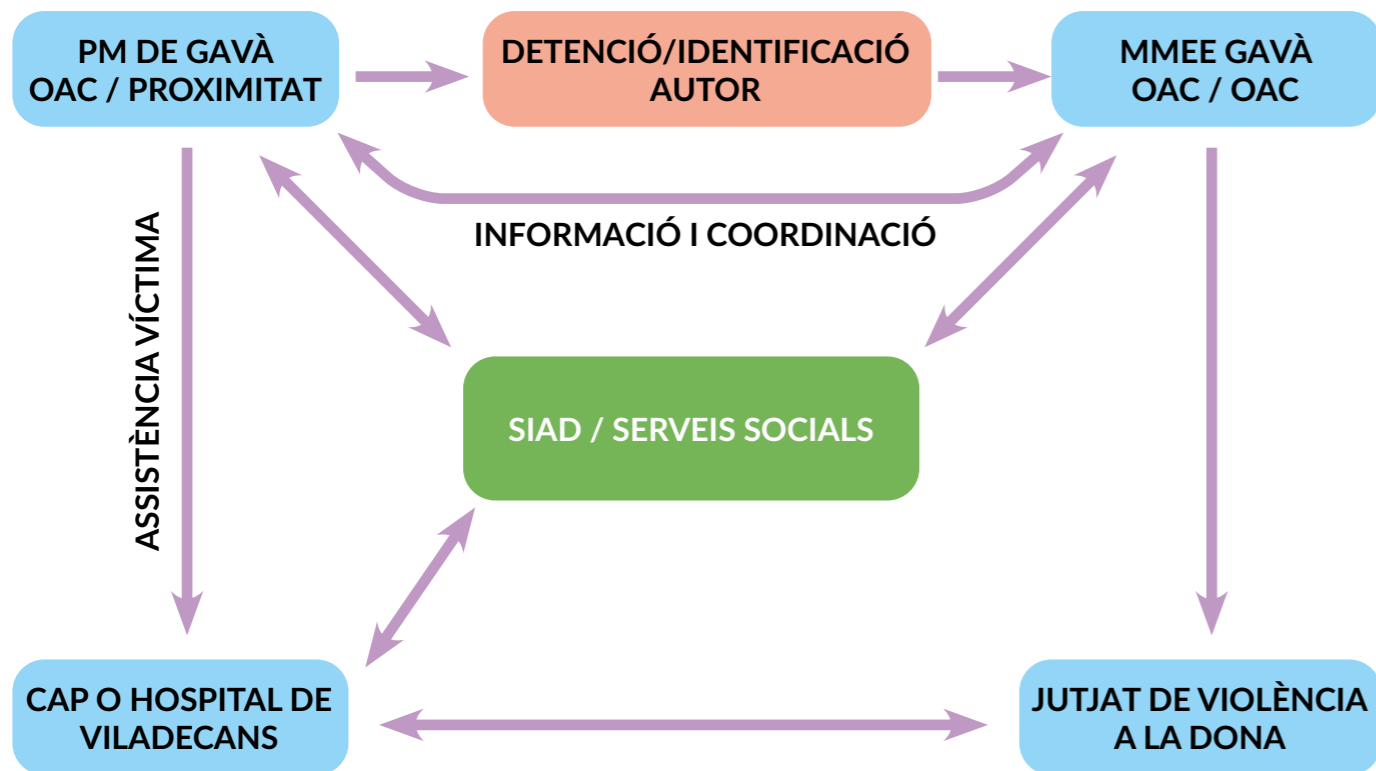
Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere

Prevenió i sensibilització	Xerrades informatives a escolars a 4t d'ESO, casals d'avis, associacions de veïnals. Vigilància de víctimes en situació de risc.
Detecció	Trucada o denúncia de la víctima Absentismes escolars dels fills/es Investigació d'informes mèdics de lesions Informacions dels Veïns/es, familiars.
Atenció	Detecta --> Primera assistència --> Activar protocol Detenció de l'agressor. En cas de necessitat, buscar allotjament Informació a la resta de participants
Recuperació	Les víctimes amb risc, mantenim contactes periòdics i fem vigilància específica si ho necessita.

Altres consideracions

Coordinació / Derivació	Serveis Socials, Mossos D'esquadra, Personal sanitari, SIAD, Jutjats, Serveis social.
Recollida d'informació	Informes interns Registres d'atestats

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis

4. MOSSOS D'ESQUADRA

Descripció

El Cos de Mossos d'Esquadra disposa dels grups d'atenció a la víctima formats per agents amb formació especialitzada per atendre les víctimes de violència domèstica i de gènere. Aquest grup és l'encarregat de recollir les denúncies en cas de violència de gènere i domèstica, fer els tràmits judicials, fer el seguiment del procediment i de la situació de la víctima i exercir d'interlocutor amb els serveis socials competents.

Gestions posteriors a la denúncia

- Es deriva el cas als Serveis Socials de forma immediata dintre de l'horari d'atenció o el dia següent fora d'horari.

- Sempre Serveis Socials gestiona un allotjament en cas de risc per a la integritat de la dona o els seus fills i filles.
- Posteriorment, des del grup d'atenció a la víctima de l'ABP es realitza un seguiment personalitzat de la víctima: el seu estat mitjançant entrevistes periòdiques, la derivació a altres serveis, la reincidència de les agressions, l'aplicació de mesures, conèixer si va assistir a la visita al servei que se li hagués proposat, etc. Així mateix, segons el cas, es fa un seguiment de la situació de l'agressor, a qui se li ofereix la possibilitat de rebre assistència psicològica derivant-lo a professionals especialitzats.

En el cas que la víctima no vulgui denunciar els fets, es posaran igualment en coneixement del Jutjat de guàrdia i de Fiscalia mitjançant ofici.

PG-ME (POLICIA DE LA GENERALITAT MOSSOS D'ESQUADRA)

Adreça: Avda. Eramprunyà, 48-50
 Telèfon: 93 554 19 19
 Correu electrònic: itpg6367@gencat.cat

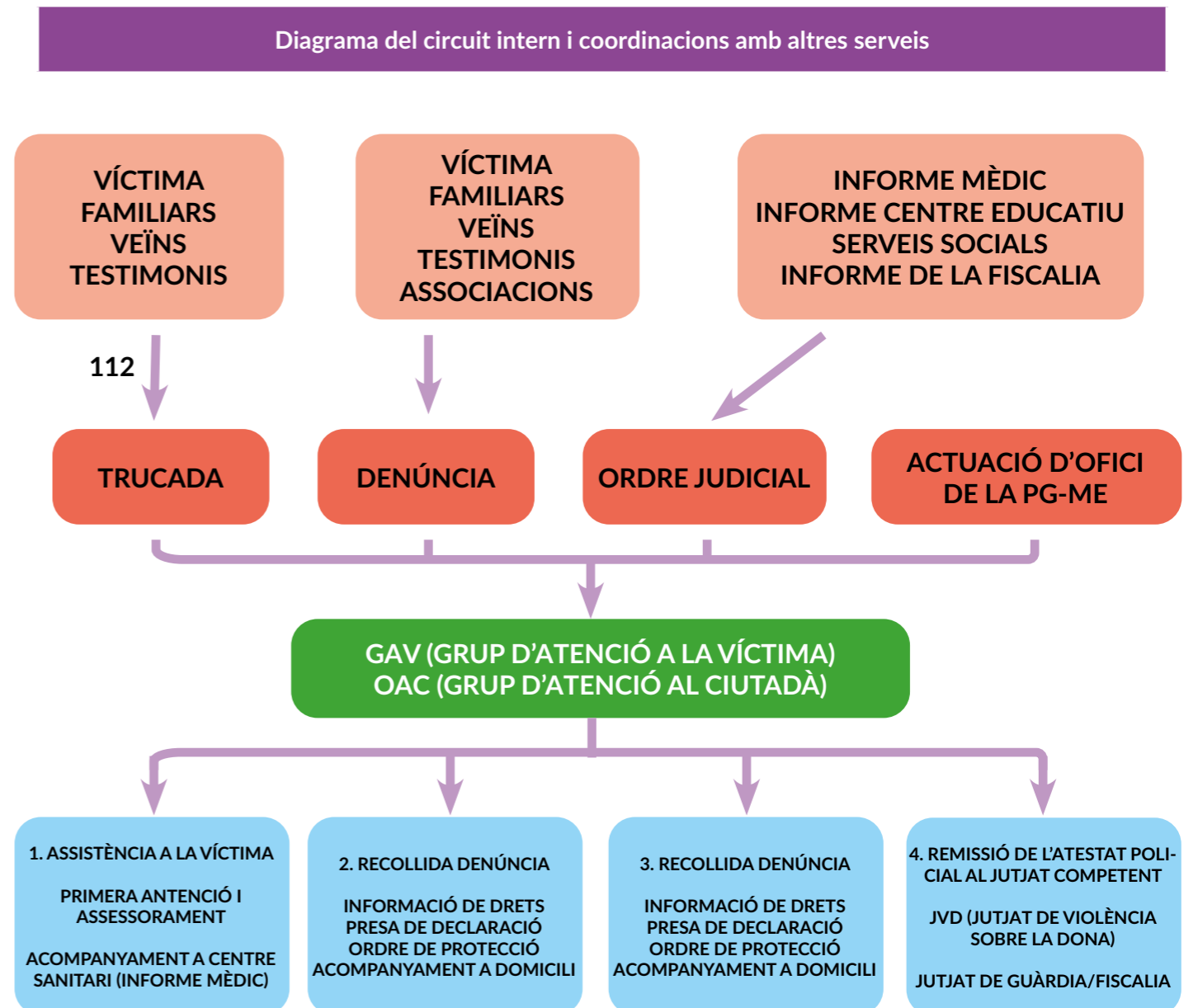
Professional/s de referència en el Circuit

Raquel Pena Modia
 Oficina d'Atenció a la Victima

Breu descripció del servei

Prevenició i detecció
 Assessorament i informació
 Recollida denuncia (OAC)
 Seguiment de la denunciant
 Seguiment de l'Ordre de Protecció (OP)
 Protecció a la víctima

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenió i sensibilització	Presentacions (xerrades) Participació en circuits territorials, taules locals i comarcals, així com en comissions específiques Formació a companys
Detecció	A través de: Patrulles de policia de proximitat/seguretat ciutadana 112 telèfon d'emergències Denúncia Circuits territorials
Atenció	Assessorament i informació (drets, procediment judicial, serveis específics, etc.) Recollida denúncia (OAC) Es faciliten mesures d'autoprotecció Seguiment de la denunciant Seguiment de l'Ordre de Protecció (OP) i mesures penals Qüestionari valoració de risc (en fase de validació) Protecció policial a la víctima Acompanyament
Recuperació	Seguiment de la víctima per tal de garantir la seva integritat física Derivació a altres serveis (Serveis socials, psicològics, advocat, etc.)
Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	Servei d'acollida d'urgència, SIE, SIAD, Serveis Socials, OAV justícia, Jutjat, ABS, Hospital, CSMA, Csmij, Policia Local
Recollida d'informació	Denúncia Formulari 01 - Primer contacte amb víctima de violència de gènere i domèstica Qüestionari de valoració de Risc Disposem de dades estadístiques referides al nombre de persones ateses, nivell de risc de les persones ateses, denúncies recollides, ordres de protecció sol·licitades i concedides, etc

5. HOSPITAL DE VILADECANS

Descripció

Els passos a seguir a l'hora d'atendre una dona maltractada sota violència de gènere al Servei d'urgències són els següents:

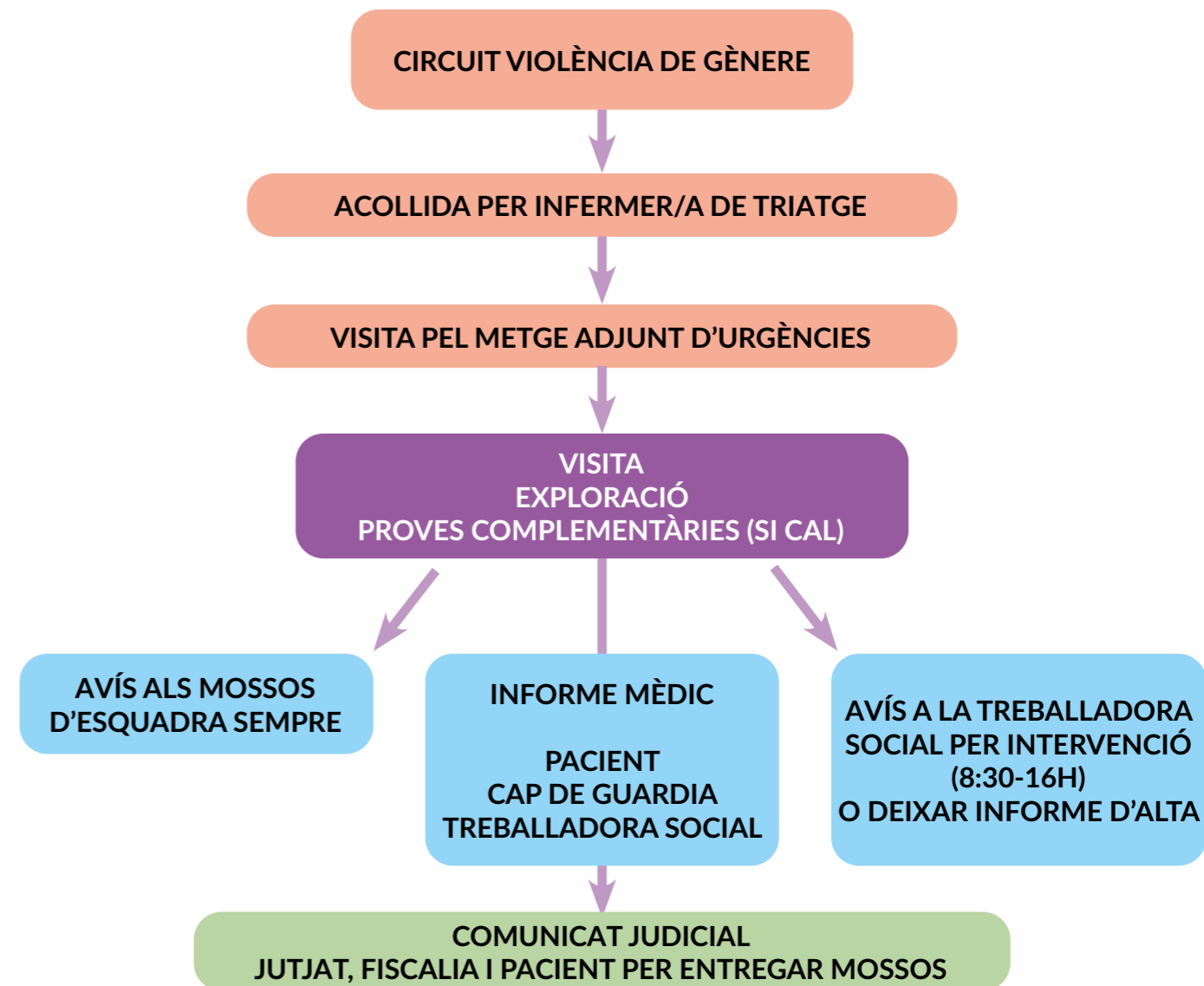
- Acollida per infermera de triatge.
- Visita pel metge adjunt d'urgències (exploració i proves complementàries, si s'escau).
- Notificació a la treballadora social (de 8.30 h a 16 h).
- Emissió de l'informe d'assistència i del comunicat judicial.
- Informe pel cap de guàrdia.
- Alta domiciliària en cas de lesions no greus.
- Avís als cossos policials.
- Si es visita a la tarda o a la nit, oferiment d'atenció per part de la treballadora social a l'endemà.
- En cas de violació:
- Acollida per infermera de triatge.
- Visita pel metge adjunt d'urgències.
- El metge adjunt d'urgències contactarà telefònicament amb el metge forense i actuarà segons les seves indicacions.
- Emissió de l'informe d'assistència i del comunicat judicial.
- Notificació amb informe al cap de guàrdia i a la treballadora social.
- Avís als cossos policials.

HOSPITAL DE VILADECANS

Adreça: Avgda. Gavà, 38, 08840 Viladecans
Telèfon: 93.659.01.11 / 93.631.95.36
Correu electrònic: efernandez.hv@gencat.cat

Professional/s de referència en el Circuit	Eva Fernandez (Treballadora Social) Maria Pizarro (Treballadora Social) Yolanda Moreno (DUE)
Persona de contacte en cas de d'emergència	93.659.01.11 Cap de guàrdia, trucant al telèfon de l'Hospital.
Breu descripció del servei	Hospital d'aguts

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenició i sensibilització	Es realitzen formacions sobre violència masclista al personal sanitari.
Detecció	No utilitzem indicadors de detecció. Normalment la persona ja ve explicitant l'agressió. En alguns casos la persona ve amb altres símptomes i després de l'anamnesi es detecta la violència de gènere que està patint
Atenció	Visita mèdica. Valoració social, coordinació amb serveis socials, derivació SIAD. Trucada a Mossos
Recuperació	No

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	No fem servir formularis de derivació. Ens coordinem amb SIAD, Serveis Socials, Mossos d'Esquadra, Àrees Bàsiques de Salut.
Recollida d'informació	Recollim dades tipus: <ul style="list-style-type: none"> • Edat. • Municipi de residència. • Nacionalitat. • Si hi ha hagut agressions prèvies, si ha posat denúncia. • Relació amb l'agressió. • Si existeix dependència econòmica amb l'agressor. • Si hi ha menors en el domicili. • Si ha existit contacte previ amb serveis socials o SIAD

6. ÀREES BàSIQUES DE SALUT DE GAVÀ

Descripció

Els centres de salut del sistema públic són el lloc al qual amb més freqüència consulten les dones en aquesta situació. Això és donat per la proximitat, accessibilitat i confiança en els i les professionals que ja coneixen per altres problemes de salut. No obstant això, també és cert que fins fa poc els professionals no se sentien preparats per abordar aquests tipus de problemes i que la formació i l'organització de circuits en les poblacions per atendre amb la màxima eficiència són encara una tasca a mig fer.

ABS GAVÀ 2	
<p>Adreça: Rierad de les Paret, 7. Telèfon: 936383320 Correu electrònic: slopezcon@ambitcp.catsalut.net</p>	
Professional/s de referència en el Circuit	Emilia Caramés Durán (Metgessa de Família) Sonia López Congostrina (Triballadora Social) Rebeca Torres Martínez (Infermera)
Persona de contacte en cas de d'emergència (dona assassinada).	Professionals referents del circuit.
Breu descripció del servei	Centre d'Atenció Primària Detecció, abordatge posterior, acompanyament a la víctima durant el procés, derivació als recursos externs adients.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere

Prevenició i sensibilització	(Com a porta d'entrada al sistema sanitari) realització de sessions a nivell del centre, per tal d'augmentar la sensibilització dels professionals envers el tema. Com a Centre docent de Medicina Familiar i Comunitària promoure la formació dels metges en formació i la investigació. Taula de sensibilització a la ciutadania el dia de la violència de gènere.
Detecció	La detecció pot ser a la pròpia consulta, pel seu metge habitual o bé a l'àrea d'Urgències. També detecta molt l'ASSIR, i a la consulta de treball social. Pot ser una demanda explícita per part de la pacient o bé un seguit de fets que ens fan pensar que pot ser un possible cas de Violència de Gènere.
Atenció	Quan els professionals detecten un possible cas de Violència de Gènere fan la derivació a la Treballadora Social del Centre i si cal, s'actua de manera urgent i s'activa el circuit. Treball social entrevista a la pacient, deriva als recursos adients, si cal, contacta amb mossos d'esquadra.
Recuperació	Es fa seguiment del cas a la consulta i també es realitzen consultes a altres nivells. SIAD si la pacient està vinculada en cas de derivació o si està integrada en alguna activitat...

Altres consideracions

Coordinació / Derivació	SIAD Serveis socials municipals Associació de dones Campoamor Mossos d'Esquadra Truquem per telèfon i expliquem situació.
Recollida d'informació	Tota la informació queda recollida a la Història clínica de la pacient. Si cal es fan informes.

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis

Quan a una visita es detecta un cas de Violència de Gènere, confirmat o possible, si no requereix una actuació urgent i no és el propi metge de la pacient qui realitza la visita es donarà visita amb el metge referent i es comentarà el cas amb el mateix i amb treball social
El metge de la pacient abordarà el tema i acompanyarà a la Víctima en tot el procés per tal d'ajudar-la a prendre les decisions oportunes.

Si requereix una actuació urgent, es posarà el cas en coneixement dels Mossos en el moment de la visita, Es farà una valoració si hi ha perill per a la víctima i/o els seus fills/es. Es realitzarà l'Informe al Jutjat.

Si des d'alguna consulta (urgències o metge referent) detecta alguna lesió, directament realitza un parte i s'envia al jutjat. Contacte dels doctors amb treball social ambulatori. Treball social realitza acompanyament de la pacient, coordinació amb recursos externs com el SIAD, serveis socials, mossos d'esquadra, etc.

ABS GAVÀ 1

Adreça: Riera de Sant Llorenç s/n
Telèfon:936383320
Correu electrònic: tvega@ambitcp.catsalut.net

Professional/s de referència en el Circuit	Dra: Elia Gavilan Infermera: Núria Morella Treballadora Social: Tamara Vega
Breu descripció del servei	Centre d'Atenció Primària Detecció, abordatge posterior, acompanyament a la víctima durant el procés, derivació als recursos externs adients

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenició i sensibilització	(Com a porta d'entrada al sistema sanitari) realització de sessions a nivell del centre, per tal de augmentar la sensibilització dels professionals envers el tema. Taula de sensibilització a la ciutadania el Dia contra la Violència Masclista.
Detecció	La detecció pot ser a la pròpia consulta, pel seu metge habitual o bé a l'àrea d'Urgències. També detecta molt l'ASSIR, i a la consulta de treball social. Pot ser una demanda explícita per part de la pacient o bé un seguit de fets que ens fan pensar que pot ser un possible cas de Violència de Gènere.
Atenció	Quan els professionals detecten un possible cas de Violència de Gènere fan la derivació a la Treballadora Social del Centre i si cal, s'actua de manera urgent i s'activa el circuit. Treball social entrevista a la pacient, deriva als recursos adients, si cal, contacta amb mossos d'esquadra
Recuperació	Es fa seguiment del cas a la consulta i també es realitzen consultes a altres nivells. SIAD si la pacient està vinculada en cas de derivació o si està integrada en alguna activitat...

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	SIAD Serveis socials municipals Associació de dones Campoamor Mossos d'Esquadra Truquem per telèfon i expliquem situació.
Recollida d'informació	Tota la informació queda recollida a la Història clínica de la pacient. Si cal es fan informes.

7. CENTRE DE SALUT MENTAL

Descripció

El Centre de Salut Mental de Gavà forma part de la xarxa assistencial pública que gestiona Sant Joan de Déu, Serveis de Salut Mental amb seu a Sant Boi de Llobregat, que disposa d'altres serveis: urgències i unitats d'hospitalització, hospital de dia, centres de dia, espais residencials, etc.

El centre ofereix:

- Atenció especialitzada en psiquiatria i salut mental en règim ambulatori.
- Tractament global i específic per part d'un equip interdisciplinari (metges, psicòlegs i treballadora social), prioritzant els trastorns mentals severos.
- Derivació, coordinació i seguiment en els casos que calgui la intervenció d'un altre centre especialitzat (hospital, centre de dia, etc.) o amb xarxa d'atenció primària (metges de capçalera, serveis socials...)
- També du a terme programes preventius, docents i de recerca.

L'atenció a la problemàtica de violència masclista sempre ve donada indirectament, és a dir, es detecta dins de les consultes per altres trastorns presentats.

Hi ha dues circumstàncies clarament diferenciades:

- Pacient possible agressor: no són pacients que consulten preocupats per aquesta problemàtica, sinó que des d'una patologia psíquica es deriven conductes de maltractament físic i/o psíquic o la potencialitat que apareguin en un futur.
- Pacient víctima de maltractaments físics i/o psíquics, conscient o inconscient d'això.

Aquesta situació no sol generar la demanda, sinó que la informació i petició d'ajuda apareix durant el tractament.

Tant en un cas com en l'altre, l'atenció no és específica de les circumstàncies de maltractament sinó que va englobada en el tractament clínic que requereixi el trastorn presentat.

Quan al maltractament detectat cobra especial protagonisme, s'ofereixen els dispositius especialitzats en aquesta problemàtica com ara grups d'autoajuda d'entitats especialitzades en la dona, i derivació a SIAD, SIE o Serveis Socials municipals amb qui es mantindrà coordinació.

CSMA GAVÀ. PARC SANITARI SANT JOAN DE DÉU	
<p>Adreça: Carrer Sarrià 13-15 . 08850 Gavà Telèfon:936625152 Horari: Matins- Dilluns a Divendres de 8:30 a 14h Tardes- Dilluns de 16 a 19:30h Correu electrònic: csmgava@pssjd.org</p>	
Professional/s de referència en el Circuit	Dra. Marta Coromina (Coordinadora CSMA Gavà) Mònica Ezquerro (Treballadora Social) Llanos Artigao (Psicòloga clínica)
Persona de contacte en cas de d'emergència	Durant l'horari assistencial del CSMA Gavà contacte amb els professionals referents. Fora de l'horari assistencial contactar amb el psiquiatra de guàrdia del PSSJD (Sant Boi de Llobregat - 936406350)
Breu descripció del servei	El CSMA Gavà ofereix assistència especialitzada a les persones que pateixen algun trastorn mental, amb especial èmfasi en el trastorn mental greu. Les funcions del CSMA són l'avaluació, orientació, tractament i seguiment dels trastorns mentals; així com també ofereix un conjunt de serveis terapèutics: farmacològics i psicoterapèutics de diverses orientacions en les modalitats individual, grupal i familiar.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenició i sensibilització	Dintre del procés assistencial es treballen pautes de relació saludables
Detecció	A les visites amb els diferents professionals, si es detecta una situació de violència de gènere, es treballa per a la identificació del problema per part de la víctima i es fa la derivació als recursos pertinents (SIAD i SIE). En cas que la víctima expressi una situació d'urgència i/o apareguin evidents indicadors de maltractament, es deriva al servei d'urgències de l'ABS corresponent o bé al seu hospital de referència, i es treballa la derivació als cossos de seguretat per tal de fer la denúncia pertinent.
Atenció	Es realitza psicoteràpia individual i tractament farmacològic, si s'escau, quan es presenti una psicopatologia i hi hagi un diagnòstic psiquiàtric que ho justifiqui. Treball social entrevista a la pacient, deriva als recursos adients, si cal, contacta amb mossos d'esquadra
Recuperació	Es realitzen diverses accions de rehabilitació i reinserció social, quan es presenti una psicopatologia i hi hagi un diagnòstic psiquiàtric que ho justifiqui.

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	SIAD i SIE Serveis socials Municipals Mossos d'Esquadra Serveis Sanitaris Contactem telefònicament amb cadascun dels serveis on derivem per tal de poder explicar la situació. En serveis com el SIAD, disposen d'un full de derivació propi que hem d'emplenar amb dades bàsiques de la víctima.
Recollida d'informació	Història clínica i, si s'escau, es realitzen informes clínics i socials

8. ASSOCIACIÓ DE DONES CLARA CAMPOAMOR

Descripció

L'Associació de Dones Clara Campoamor de Gavà es crea l'any 1991. Després d'un canvi de Junta, l'associació torna a iniciar l'activitat el 1999, amb nous projectes i una gran diversitat de serveis gratuïts.

L'Associació considera que un dels objectius primordials ha de ser la lluita contra les violències i el patriarcat que reproduïxen uns rols que consoliden la violència. Per aquest motiu desenvolupa projectes propis i es coordina de manera transversal amb altres instàncies que treballen per eradicar les violències. En aquest sentit desenvolupa diferents tasques. Per una banda, sensibilització i conscienciació respecte a les violències. Per l'altra, atenció personalitzada a les dones que necessiten diferents serveis propis de l'Associació així com la derivació a altres serveis que es recullen en aquest circuit.

Quan una dona es dirigeix a l'Associació de Dones Clara Campoamor per demanar assessorament per estar patint una situació de violència, es du a terme una tasca d'assessorament a la dona o als seus familiars:

- Rep l'atenció en primera instància a càrrec de la consultora de gènere, responsable d'aquests afers, per avaluar les necessitats del servei.
- Derivació al servei d'atenció jurídica.
- Derivació al servei d'atenció psicològica.

Situacions d'urgència

Per aquests casos, l'Associació disposa d'un servei d'atenció telefònica les 24 hores (686663666) al qual les dones poden trucar

ASSOCIACIÓ DE DONES PROGRESSISTES CLARA CAMPOAMOR	
<p>Adreça: Rambla Vayreda 31, 3, B (08850) Telèfon: 686663666 Correu electrònic: donescampoamor_gava@yahoo.es</p>	
Professional/s de referència en el Circuit	Carmen García Hernández Presidenta de l'Associació.
Breu descripció del servei	<p>La Associació De Dones Clara Campoamor desenvolupa el servei amb atenció directa cada dijous i també amb atenció telefònica, ofereix informació i atenció.</p> <p>El servei disposa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consultorade Gènere: S'encarrega de rebre a la dona, fa la primera atenció i la deriva cap a la professional corresponent. • Psicòloga. • Advocada.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevençió i sensibilització	<p>L'Associació realitza campanyes de sensibilització, informació durant tot l'any:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A les escoles, educació d'adults... <p>Estands i campanyes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25 de Novembre amb jornades, xerrades, pancartes, repartiment d'informació... • 8 de Març, repartiment de tríptics, flyers... • Altres activitats puntuals.
Detecció	Les dones que arriben al servei, són demandants, derivades o coneixedores del servei.
Atenció	<p>Les dones que demanen el servei, ho realitzen majoritàriament mitjançant el telèfon d'atenció de l'Associació.</p> <p>Després de la primera atenció de l'agent de Gènere, la usuària és derivada a la professional requerida, o ambdues si s'escau.</p>

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	<p>El servei d'atenció a la Dona, es coordina amb els Serveis Municipals. Integrats en el circuit Municipal:</p> <p>ABS 1 i 2 Policia Municipal Mossos d'Esquadra Serveis Municipals. SIAD L'Associació De Dones, realitza la coordinació per telèfon i en ocasions per e-mail</p>
Recollida d'informació	Realitzem una recollida d'informació de dades personals de forma privada i intransferible, utilitzant fitxes de dades.
Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis	
<ol style="list-style-type: none"> 1. La dona es derivada d'algun Servei Municipal (ABSS, mossos...) 2. Realitzem atenció a l'Associació. 3. Derivem a la dona si cal a Serveis Municipals. 	

9. SIE BAIX LLOBREGAT

SIE BAIX LLOBREGAT	
<p>Adreça: Pou de Sant Pere, 8 Telèfon: 93 685 99 34 Correu electrònic: siebl.tsf@gencat.cat</p>	
Professional/s de referència en el Circuit	Maria Jesús Rodríguez Carrero (Directora) Àlex Romo (Educador Social)
Persona de contacte en cas de d'emergència	Maria Jesús Rodríguez Carrero (Directora)
Breu descripció del servei	<p>Servei Especialitzat en violència masclista, que forma part de la xarxa pública de recursos de la Generalitat de Catalunya, que ofereix atenció directa integral a les dones que pateixen o han patit una història de violència i a llurs filles i fills.</p> <p>D'altra banda, suport, assessorament i formació a professionals.</p>

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenió i sensibilització	<ul style="list-style-type: none"> • Activar i col·laborar en iniciatives comunitàries de prevenció i sensibilització de les violències envers les dones. • Oferir formació i assessorament a professionals. • Participació en circuits i xarxes municipals en matèria de violència.
Detecció	Es detecta i es tracta tota forma de violència masclista respecte a la dona i cap als seus fills i filles, sigui directament o indirectament.
Atenció	<ul style="list-style-type: none"> • Acollida, recollida de la demanda, avaluació de risc. • Entrevistes de valoració per establir el pla de treball, amb els objectius generals a treballar des de cada àrea específica. • Derivació a les àrees específiques.
Recuperació	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció psicològica individual, familiar i grupal (dona i infant). • Assessorament jurídic. • Atenció educativa. • Atenció social i laboral.

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinació interna amb l'equip intervinent del SIE. • Coordinació externa amb els serveis derivants o professionals rellevants o de referència. • Derivació i coordinació amb altres recursos que complementin la intervenció al SIE (CDIAP, CSMIJ, CSMA...).
Recollida d'informació	<ul style="list-style-type: none"> • Dades de situació personal, familiar, laboral, social i salut. • Documentació jurídica. • Informes. • Memòria anual, estadística i qualitativa del servei.

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis

Recepció i gestió de la demanda: Precoordinació

- Acollida: procés de valoració (Coordinacions internes i externes)
- Intervenció i seguiment d'àrees: social i prelaboral, educativa, psicològica dones i/o infants i jurídica (amb les coordinacions Internes o externes adients)
- Tancament (amb coordinacions internes i externes)

10. JUTJAT DE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA (VIDO)

Descripció

A Gavà hi ha un jutjat específic de violència que permet una atenció i seguiment de la violència masclista vers les dones en l'àmbit de la parella i de la família.

Aquest jutjat tramita tant els procediments civils com els penals. Té competència per instruir les causes sempre que els delictes hagin estat comesos per l'autor contra la seva cònjuge o excònjuge, o contra la dona amb qui estigui o hagi estat lligat per una relació d'afectivitat, fins i tot sense convivència.

11. CENTRE DE DESENVOLUPAMENT INFANTIL I ATENCIÓ PRECOÇ (CDIAP)

Descripció

Desenvolupem un seguit d'actuacions adreçades a la població infantil, a les seves famílies i al seu entorn, en les seves primeres etapes de la vida per tal de donar resposta, el més aviat possible, a les necessitats transitòries o permanents del seu desenvolupament.

El nostre Servei té un caràcter universal i gratuït i forma part de la xarxa concertada per la Direcció General de Protecció Social (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya).

Apostem per un model assistencial caracteritzat per una intervenció integral a nivell bio-psicosocial amb l'infant, la seva família i el seu entorn. Per garantir l'abordatge global, aquesta intervenció la realitza un equip professional constituït per diferents disciplines (psicologia, logopèdia, fisioteràpia pediàtrica, neuropediatria, treball social, teràpia familiar) que treballa de manera transdis-

ciplinar. Des d'aquest abordatge integral es pretén incidir també en els àmbits i serveis sanitaris, educatius i socials que intervenen amb l'infant i la seva família.

L'objectiu general del nostre CDIAP és atendre a tota la població infantil des del moment de la seva concepció fins, com a màxim, als 6 anys, que presenten o tenen risc de patir trastorns o disharmonies en el seu desenvolupament, ja siguin lleus i transitoris com greus i permanents; així com donar resposta a qualsevol consulta sobre la criança.

L'àrea de cobertura de DELTA CDIAP abasta 4 municipis del Baix Llobregat Sud: Begues, Castelldefels, Gavà i Viladecans. És en aquestes poblacions on el nostre CDIAP desenvolupa les següents funcions:

1. **Prevenió:** conjunt d'actuacions que des del CDIAP duem a terme per promoure la salut, evitar l'aparició de trastorns en la petita infància, disminuir les seves conseqüències i evitar la seva cronificació.

2. **Detecció:** Conjunt de mesures realitzades per identificar qualsevol trastorn en el desenvolupament dels infants i situacions de risc el més aviat possible. Mesures que implica un treball coordinat amb els serveis de l'àmbit sanitari, educatiu i social.
3. **Avaluació i Diagnòstic:** procés de valoració interdisciplinària a nivell biològic, psicològic i social l'objectiu del qual és establir una impressió diagnòstica sobre el desenvolupament de l'infant i la seva família. Posteriorment es planteja si s'escau el tipus d'intervenció terapèutica més ajustada a les seves necessitats.
4. **Atenció i Intervenció terapèutica:** acompanyament terapèutic i global a l'infant, l'objectiu de la qual és optimitzar les àrees de desenvolupament que cal potenciar. El terapeuta referent, independentment de la seva disciplina o especialitat (psicològica, logopèdica, fisioterapèutica, neuropediàtrica, treball social, ...), complementa el treball amb l'infant amb un acompanyament a la família, a través d'entrevistes i sessions conjuntes amb el nen, i una participació activa amb l'entorn més immediat del nen i/o la seva família –ja sigui social, sanitari o educatiu–.
5. **Orientació i acompanyament:** La metodologia d'intervenció amb els pares i mares es basa sobretot en les entrevistes personalitzades i en la participació en les sessions de tractament amb els seus fills amb la intenció de reforçar les capacitats i recursos de la família. Simultàniament es duen a terme grups de suport per oferir orientació i acompanyament als pares i mares que tinguin infants amb greus dificultats en el desenvolupament.
6. **Coordinació amb altres serveis:** L'objectiu general de les coordinacions amb els diversos serveis és generar un treball en xarxa que possibiliti una mirada i intervenció holística en l'infant i la seva família.
7. **Investigació, recerca i docència**

CENTRE DE DESENVOLUPAMENT INFANTIL I ATENCIÓ PRECOÇ (CDIAP)

Adreça: Espai Sant Jordi (carrer d'Àngela Roca, 2) 08850 Gavà
 Telèfon: 936357239 / 629566914
 Correu electrònic: magda@delta.coop i gemma.garcia@delta.coop

Professional/s de referència en el Circuit	Magda Mataix (Psicòloga) magda@delta.coop Neus Raventós (Treballadora Social) neus@delta.coop
Persona de contacte en cas de d'emergència	Es contactarà amb les referents del Circuit.
Breu descripció del servei	Conjunt d'actuacions terapèutiques, assistencials i preventives adreçades a la població infantil, a les seves famílies i al seu entorn, en les seves primeres etapes de la vida per tal de donar resposta, el més aviat possible, a les necessitats transitòries o permanents del seu desenvolupament.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere

Prevenició i sensibilització	Conjunt d'actuacions que des del CDIAP duem a terme per promoure la salut, evitar l'aparició de trastorns en la petita infància, disminuir les seves conseqüències i evitar la seva cronificació. Accions: <ul style="list-style-type: none"> • Participació a les xarxes d'infància, família i dona dels municipis de la nostra zona d'actuació. • Realització de xerrades i tallers sobre el desenvolupament infantil.
Detecció	En cas de detectar una situació de violència de gènere dins la família es fa la derivació als recursos pertinents (SIAD i SIE). Tanmateix s'informa a l'Equip de Serveis Socials Municipals de la situació i les actuacions realitzades com a CDIAP. En cas que la víctima expressi una situació d'urgència i/o apareguin evidents indicadors de maltractament, es deriva al servei d'urgències de l'ABS corresponent o bé al seu hospital de referència, i es treballa la derivació als cossos de seguretat per tal de fer la denúncia pertinent.
Atenció	Acompanyament terapèutic a l'infant i la seva família, en el que es realitza també un treball coordinat amb els diferents professionals de l'equip i amb la resta d'equipaments de la xarxa assistencial.
Recuperació	Es realitzen diverses accions d'acompanyament als infants i família propis del CDIAP: sessions amb l'infant i els pares, entrevistes familiars, coordinació activa amb els serveis socials, sanitaris i educatius que estan intervenint.

Altres consideracions

Coordinació / Derivació	SIAD Serveis Socials SIE Mossos d'Esquadra Serveis Sanitaris Serveis Educatius Contactem telefònicament amb cadascun dels serveis on derivem per tal de poder informar de la situació i realitzar un pla de treball conjunt en cas de requerir-ho.
Recollida d'informació	Història clínica.

12. CENTRE DE SALUT MENTAL INFANTIL I JUVENIL ORIENTA (CSMIJ)

Descripció

El CSMIJ és el servei assistencial de la xarxa pública de salut mental infanto juvenil que atén a infants i adolescents fins els 18 anys.

Des del CSMIJ Orienta de Gavà atenem a quatre poblacions: Gavà, Viladecans, Begues i Sant Climent.

Atenem a infants i adolescents amb problemes emocionals, trastorns de la conducta, disharmonies evolutives, trastorns del desenvolupament, trastorns mentals greus.

Els tipus de tractaments que realitzem són:

- Tractaments psicoterapèutics individuals
- Tractaments familiars
- Tractaments farmacològics
- Tractaments psicosocials

- Tractaments psico educatius
- Tractaments grupals
- Desenvolupem diferents programes tant a nivell assistencial com preventiu:
 - Programa TGD a l'escola Can Palmer
 - Programa Trastorn Mental Greu
 - Programa Salut i Escola
 - Programa de Suport a les Àrees Bàsiques de Salut
 - Programa PENSA
 - Programa d'habilitats familiars
 - Programa de Suport al Centre Residencial d'Acció Educativa Teresa Lesma
 - Programa DETECTA
 - Programa Aire
 - Programa #EdukaMent
 - Programa de prevenció i assistència a les conductes addictives amb el CAS

Realitzem activitats de recerca, docència i formació.

CENTRE DE SALUT MENTAL INFANTIL I JUVENIL ORIENTA (CSMIJ)	
<p>Adreça: Carrer Sant Lluís, 66. 08850 Gavà Telèfon: 93 638 39 93 Adreça electrònica: csmij_gava@fundacioorienta.com</p>	
Professional/s de referència en el Circuit	<p>Noelia Reyes Gutierrez (Coordinadora CSMIJ) nreyes@fundacioorienta.com Àngels Vicente Miret (Treballadora Social) avicente@fundacioorienta.com</p>
Persona de contacte en cas de d'emergència	Coordinadora de CSMIJ o treballadora social
Breu descripció del servei	<p>Servei assistencial de la xarxa pública de Salut Mental infantil i juvenil que atén a infants i adolescents fins els 18 anys. L'àrea geogràfica d'intervenció són les poblacions de: Gavà, Viladecans, Begues i Sant Climent. Els tipus de tractaments que realitzem podem ser: tractaments psicoterapèutics individuals, familiars, farmacològics, psicosocials, psico educatius i grupals.</p>

Col·laborem amb els diferents serveis de la xarxa per les coordinacions en referència als pacients atesos, participem en l'elaboració de protocols i projectes comunitaris amb els diferents ajuntaments i participem en diferents comissions de treball dels municipis d'atenció. L'equip de CSMIJ es compon de quatre disciplines: psiquiatria, psicologia, treball social i infermeria.

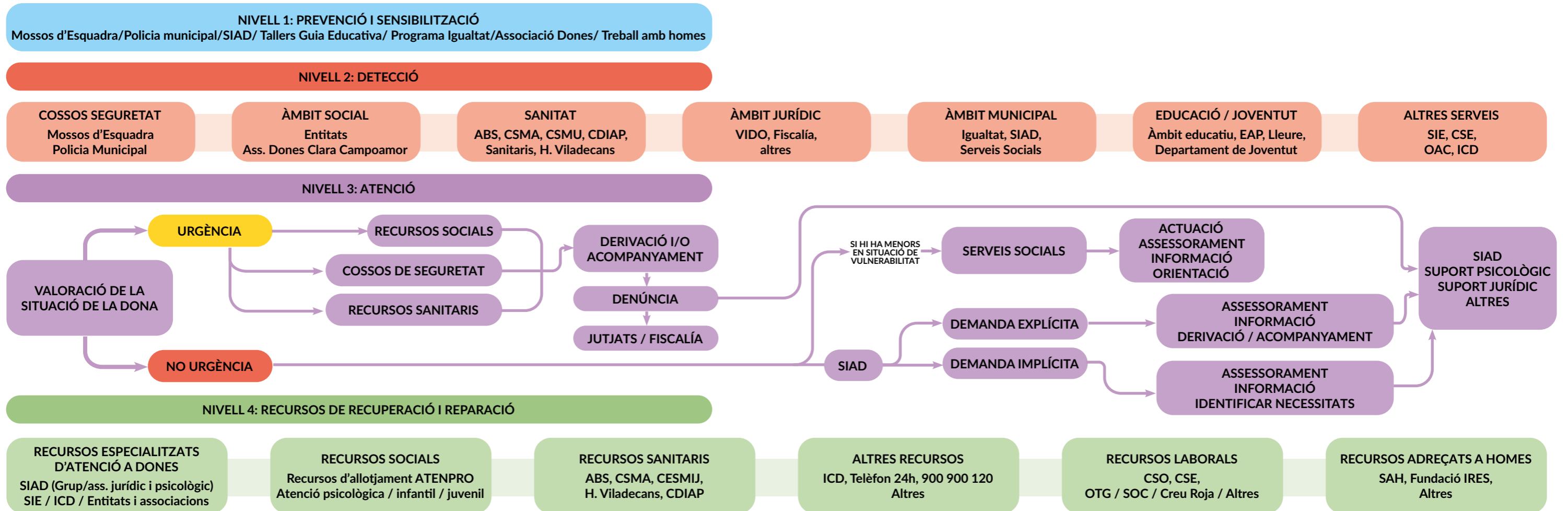
Actualment formen part de l'equip: 3 professionals de la psiquiatria, 6 de psicologia, 1 de treball social i 1 d'infermeria.

Avís als cossos policials.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència de gènere	
Prevenició i sensibilització	En el context del procés dels tractaments individuals i/o familiars i/o grupals treballem la potenciació i el foment de relacions familiars i interpersonals saludables i positives.
Detecció	<p>En el cas que en l'entorn d'una família detectem una situació de violència masclista en la mare, treballem per tal que pugui prendre consciència de la situació i derivem als serveis especialitzats (SIAD/SIE) per rebre ajuda per part de professionals especialitzades i a Serveis socials amb l'objectiu que es valori la situació de risc dels infants que formen part de la família.</p> <p>En el cas que detectem una adolescent en situació de violència masclista, valorem informar a la mare/pare/ tutor-a legal i treballem per prendre les mesures de protecció adients. En el cas de noies majors de 16 anys valorem la derivació als serveis especialitzats (SIAD/SIE) per tal de rebre ajuda adient per part de professionals especialitzades.</p> <p>En el cas que la víctima presenti una situació urgent realitzem el protocol de protecció.</p> <p>En totes les situacions establim coordinació amb els diferents serveis de la xarxa per realitzar un treball d'ajuda i suport en conjunt</p>
Atenció	Treball de suport, acompanyament emocional i gestió dels recursos necessaris coordinat amb els diferents serveis de la xarxa comunitària.
Recuperació	Treball d'acompanyament emocional/ terapèutic/ psicosocial adreçat a la mare i als infants atesos.

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	Ens coordinem amb els diferents serveis: SIAD, serveis socials, SIE, serveis de salut general, CSMA, serveis educatius i si s'escau amb l'equip de Mossos d'esquadra especialitzat en aquest àmbit.
Recollida d'informació	Tota la informació recollida del pacient queda recollida en la seva Història Clínica Informatitzada, tant la informació que es recull en el procés terapèutic com les coordinacions que establim amb els diferents serveis de la xarxa.

ANNEX 2: MAPA GENERAL DE L'ATENCIÓ DE LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA EN EL CIRCUIT MUNICIPAL DE GAVÀ

ANNEX 3: PROCEDIMENT EN CAS D'ASSASSINAT PER VIOLÈNCIA MASCLISTA AL MUNICIPI

Descripció

La ciutat de Gavà disposa d'un Protocol de Dol en cas de feminicidi per tal de poder actuar més eficaçment i donar la resposta més adequada.

Es tracta d'una situació de crisi, de gran afectació social i professional i una greu vulneració dels drets humans.

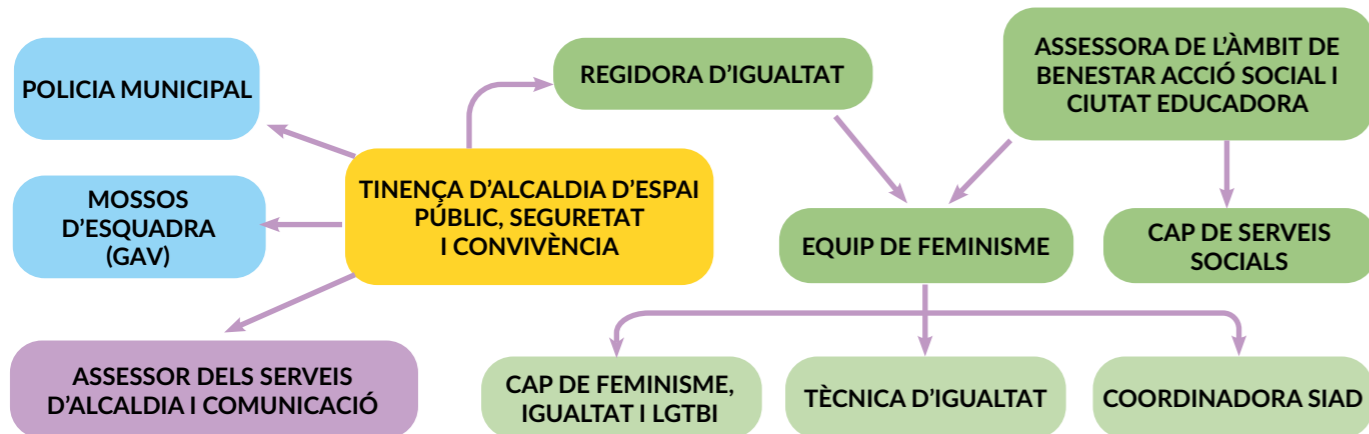
Els feminicidis són l'expressió més extrema de la violència masclista i davant d'aquesta situació resulta indispensable com a ciutat disposar d'un Protocol. El Pro-

tol, estableix circuits, defineix actuacions, funcions i rols de diferents serveis municipals i dona eines per a una intervenció coordinada.

En cas que es produeixi un feminicidi al municipi s'activarà el corresponent Protocol.

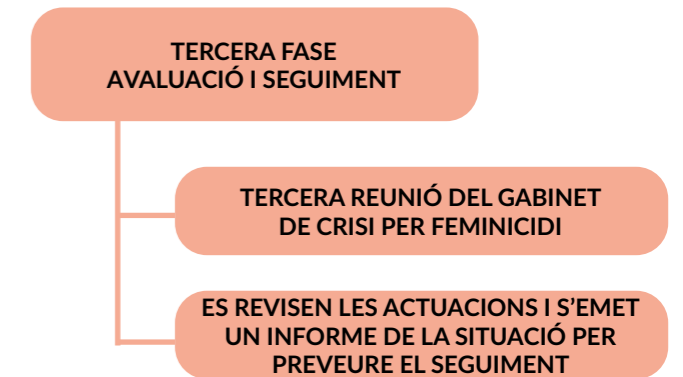
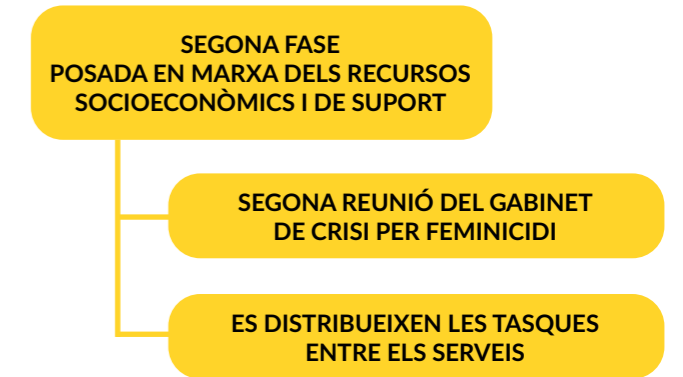
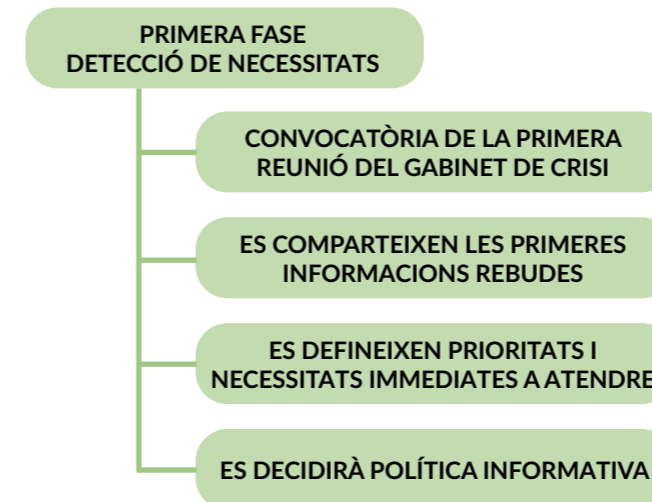
A continuació es detalla l'esquema general d'actuació però s'haurà de de consultar el protocol esmentat per a conèixer el detall de cada actuació.

A. Posada en marxa del Gabinet de crisi

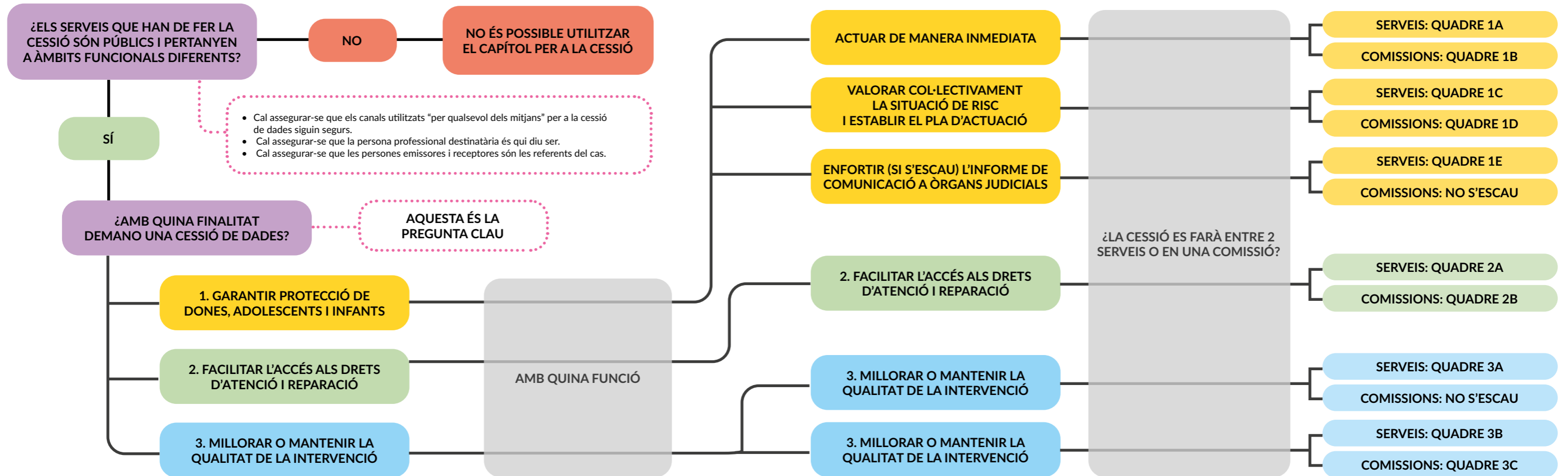

B. S'activarà el Protocol d'emergència psicosocial que ofereix l'Institut Català de les Dones i el qual preveu l'assistència psicològica immediata per part de professionals que es desplacen fins al lloc de l'incident en el termini de temps més breu possible per atendre la família més propera i acompanyar-la en la contenció emocional, activar els recursos personals d'afrontament, recobrar l'equilibri emocional, potenciar la resiliència i prevenir el dol patològic.

C. Fases de l'actuació

ANNEX 4: FLUXGRAMA DE CESSIÓ DE DADES I QUADRES DE DADES A CEDIR, DEL CAPÍTOL 8 SOBRE LA PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS EN ELS CIRCUITS TERRITORIALS DEL PROTOCOL MARC PER A UNA INTERVENCIÓ COORDINADA CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA (INSTITUT CATALÀ DE LES DONES)

ANNEX 5: FITXA MODEL DERIVACIÓ CASOS

FITXA INFORMATIVA CASOS	
Nom i cognoms de la a dona	
Telèfon	
Servei derivant	
Professional que deriva	
Correu electrònic	
Servei on deriva	
Data de tramitació	

MOTIU CONSULTA PROFESSIONAL	
☐ Violència	☐ Laboral
☐ Psicològica	☐ Formació i activitats
☐ Jurídica	☐ Altres
☐ Millora de benestar i ampliació xarxa social	

MOTIU CONSULTA DONA	
☐ Violència	☐ Laboral
☐ Psicològica	☐ Formació i activitats
☐ Jurídica	☐ Altres
☐ Millora de benestar i ampliació xarxa social	

BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ

ALTRES OBSERVACIONS

Base jurídica i informació bàsica sobre el tractament de dades personals relatives als SERVEIS SOCIALS

Base jurídica del tractament: Missió en interès públic, exercici de poders públics, compliment d'obligació legal.

Responsable del tractament: Ajuntament de Gavà.

Finalitat del tractament: Gestió dels expedients de serveis socials d'atenció primària municipals, en l'àmbit de les competències atribuïdes per la legislació reguladora del sistema públic de serveis socials.

Exercici de drets dels interessats: D'accés, rectificació, supressió, portabilitat de les dades, limitació i d'oposició al tractament en la seu electrònica <https://eseu.gavaciutat.cat/newcatalegtramits>, o presencialment al Registre municipal de l'Ajuntament de Gavà, Plaça de Jaume Balmes, s/n, 08850 Gavà.

Informació addicional amplada a: Política de protecció de dades a la web: <https://eseu.gavaciutat.cat/3protecciodades>

ANNEX 6: PROTOCOL DE VALORACIÓ DE RISC (RVD-BCN)

El Protocol de valoració de risc (RVD-BCN), és un instrument validat científicament l'any 2012 pel Grup d'Estudis Avançats en Violència (GEAV) de la Universitat de Barcelona i el Comitè Ètic d'Investigació Clínica de l'IDIAP Jordi Gol i Gurina (Institució que vetlla per la recerca i la investigació d'excel·lència en l'Atenció Primària de Salut a nivell nacional i internacional). Hi han participat professionals i serveis de tots els àmbits implicats: de justícia, educació, sanitari, serveis socials i cossos policials.

El protocol RVD-BCN pretén ser una eina senzilla, a la vegada eficaç i objectiva per detectar els diferents graus de risc que corre una persona de patir violència per part de la seva parella o exparella. És un instrument indicat per a dones adultes, i no per a dones adolescents.

La valoració del grau de risc es fa a base de la puntuació de 16 factors reagrupats en 6 categories a més de la recollida de les circumstàncies particulars per les que passa la dona en el moment de ser atesa.

L'objectiu d'aquest és proporcionar als i a les professionals que atenen dones que viuen situacions de violència masclista una eina que ajudi a valorar el risc que succeeixin a curt termini actes violents greus per part de la seva parella o ex-parella. Té un caràcter indicatiu i no pas probatori.

Des del circuit d'atenció a dones en situació de violència de Gavà hem considerat que el RVD-BCN pot ser un instrument molt útil per a facilitar el seguiment dels casos i la intervenció en contextos de violència masclista.

Per a més informació podeu accedir al Manual a través del següent enllaç RVD-BCN

<https://bit.ly/3cN6bm8>

